

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUD-SKE PRAVICE«, KI JO JE 4. OKTOBRA 1934 USTANOVI-LA KOMUNISTIČNA PARTIJA SLOVENIJE IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVI-LA OSVOBODILNA FRONTO SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK ODGOVORNI UREDNIK
RUDI JANHUBA IVAN SINKOVEC

Slovenski ljudski poslanci v Jajcu

Jajce, 27. sept. (Tanjug). Si-
noči je prispela v Jajce skupina
30 slovenskih ljudskih poslan-
cev, ki potujejo po državi.
Dopolodne so si poslanci ogledali muzej IL. zasedanja AVNOJ in nekatere turistične objekte. Obiskali so tudi delovno sobo v hiši, kjer je med NOB bival to-
varš Tito, nadalje hišo, kjer je delal Edvard Kardelj, in hišo, v kateri je Moša Pijade ustanovil TANJUG.
Ljudski poslanci so nato od-
potovali v Drvar, obiskali pa
bodo še nekatera primorska
mesta.

Predsedniki italijanskih občin na Bledu

Bled, 27. sept. Delegacija ita-
lijanskih socialističnih predse-
dnikov občin, ki se mude že ne-
kaj dni na obisku pri nas, je
sinoči prispela na Bled. Danes
popoldne je po krajšem ogledu
Bleda in okolice zapustila na-
šo državo ter odpotovala nazaj
v Italijo. B. B.

ZBOROVANJE MLADINE V DOLINI ZAVRSNICE OB 40-LETNICI KPJ IN SKOJ

Enotnost - zaobljuba mladega rodu

Zborovanja se je udeležilo več tisoč mladine — Navzoča sta bila tudi člana CK ZKJ Boris Zihel in Mika Tripalo

DOLINA ZAVRSNICE, 27. septembra. Čeprav je nenehoma
deževalo, se je danes dopoldne zbralo v dolini Završnice pod
Stolom več tisoč mladincev in mladink, mladih planincev iz
vseh krajev Jugoslavije ter prebivalcev iz bližnje okolice. V
bližini spominske plošče Dragoljubu Milovanoviću, ki so jo
slovesno odkrili včeraj, je bilo veliko zborovanje v okviru
proslave 40-letnice KPJ in SKOJ. Med zborovalce so prišli
člani CK ZKJ tovarši Boris Zihel, predsednik Centralnega
komiteja Ljudske mladine Jugoslavije tovarš Mika Tripalo,
sekretar Okrajnega komiteja ZKJ tovarš Vinko Hafner, razen
njih pa še predstavniki mladinskih organizacij, Planinske
zveze Jugoslavije ter drugi gostje.

Pozdravljen z dolgotrajnim
ploskanjem je tovarš Mika
Tripalo spregovoril o veličast-
ni borbi komunistov in članov
SKOJ pred vojno in v času
osvobodilnega boja. Posebej je
omenil delovanje sekretarja
Centralnega komiteja SKOJ
Dragoljuba Milovanovića, ki

je na koncu svojega govora de-
jal tovarš Mika Tripalo, tako
enotna kot je bila pred in med
vojno ter v povojni izgradnji
naše države. Nadaljnja eno-
tost mladega rodu naj bi bila
tudi zaobljuba ob spominu na
sekretarja SKOJ Dragoljuba
Milovanovića.
Udeleženci zborovanja so
nato poslali pozdravno pismo
tovaršu Titu. Po zaključku
zborovanja so planinske enote JLA
demonstrirale napad v pod-
nožju Stola. S tem je bil zlet
mladih planincev in mladine
v dolini Završnice zaključen.
Tisoč mladincev in mladink,
med katerimi so bili tudi mali
pionirji, so se začeli razhajati.
V srečih pa so odnesli svetel
spomin na mrtve tovarše, ki
so žrtvovali življenja za do-
brobit in srečo bodočega mla-
dega rodu.

ničljivi in da jim je jugoslo-
vanska mladina vselej sledila.
Omenil je herojsko smrt sed-
mih sekretarjev Centralnega
komiteja SKOJ in junaska de-
janja Zveze komunistične mla-
dine med narodnoosvobodilnim
bojem. Tem svetlim zgledom
je sledila mladina tudi v po-
vojni izgradnji domovine. —
Dandanes naša mladina že
uživa sadove smotrov, za ka-
tere so žrtvovali življenja ne-
šteti komunisti in člani SKOJ
v stari Jugoslaviji in med na-
rodnoosvobodilnim bojem, je
dejal tovarš Mika Tripalo. Se-
daj je omogočeno mladini vse-
strano šolanje in udejstvovanje
na vseh poljih. Mladina ima
pred seboj svetle perspektive.
Vse to je sad štiridesetletnega
boja jugoslovanskih komu-
nistov in skojevcev. Jugoslov-
ska mladina je danes enotna,

VELIČASTNA PROSLAVA 40-LETNICE KPJ V KRAGUJEVCU

Svobodna moč ljudskih množic - jamstvo uspešnosti

Stotisočglavi množici je govoril član IK CK ZKJ Petar Stambolić

KRAGUJEVAC, 27. sept. (Tanjug). Danes se je okrog 100
tisoč ljudi zbralo v Kragujevcu, kjer je na velikem zborova-
nju govoril predsednik Zvezne ljudske skupščine in član iz-
vršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić. Zborovanje so
organizirali v okviru proslave 40-letnice KPJ in SKOJ ter
v počastitev pomembnih dogodkov iz revolucionarnega boja
partije v tem kraju. Pred 24 leti — 25. avgusta 1935 — se je
nad 50.000 ljudi iz Sumadije in od drugod pod vodstvom KPJ
zbralo v Kragujevcu na velikem zboru opozicionarjev, anti-
fašistov — pristašev Ljudske fronte svobode.

nje v naši domovini. Omenil
je vrsto antisfašističnih akcij v
mestu in okolici, potem pa je
govoril o uspehih v povojnem
obdobju v okraju Kragujevac.
Mitrović je dejal, da se je
brutto produkt okraja nepre-
(Nadaljevanje s 2. strani)

Zgodaj jutraj so začeli pri-
hajati ljudje iz vseh krajev
okraja in se zbrali na prostori-
ni ploščadi pred poslopjem
okrajnega ljudskega odbora.
Mesto je bilo svečano okraše-
no z zastavami, cvetjem in ze-
lenjem. Prihod Petra Stambo-
lića na tribuno so navdušeno
pozdravili tisoči ljudi iz Kra-
gujevca, Gruže, Lapova in dru-
gih okoliških krajev. Zborova-
nju so prisostvovali član iz-
vršnega komiteja CK ZKJ Jo-
van Veselinov, člani CK ZKJ
Mijalko Todorović, Miloš Mi-
nić, Krsto Popivoda, Svetislav
Stefanović, Cvjetin Mijatović,

Raja Nedeljković, Dušan Pe-
trović, Mihajlo Švabić in drugi.
Ob desetih je veliko ljudsko
zborovanje začel sekretar okr.
komiteja Zveze komunistov
Rade Mitrović. Med drugim je
omenil odklon republiškega od-
bora za proslavo 40-letnice
KPJ, da se ta zbor organizira
v Kragujevcu in poudaril, da
je to veliko priznanje ljudstvu
in partijski organizaciji tega
kraja za prispevek v boju pro-
ti fašizmu in protiljudskim re-
žimom stare Jugoslavije, hkrati
pa skromen prispevek k
zmagi ljudske revolucije in
uspehom socialistične izgrad-

Žalost po vsej Indiji

Ob smrti premiera Bandaranaike je predsednik indijske vlade Nehru dejal: »Smrt takšne osebnosti je žalosten dogodek za vso Azijo«

NEW DELHI, 27. sept. (Tanjug). Smrt cejlonskega pre-
miera Bandaranaike žalostno odmeva po vsej Indiji. — Ta
tragični dogodek je povzročil veliko žalost in presenečenje,
ker so indijski časopisi še pred kratkim sporočili, da se
stanje cejlonskega premiera boljša. Premiera Bandaranaike
so v Indiji poznali in cenili kot velikega državnika in nese-
bičnega bojevnika za mir in sodelovanje med narodi in
državami.

Prav v zadnjih mesecih živ-
ljenja je premier Bandaranai-
ke skupaj s premierom Nehru-
jem — kakor je povedal Neh-
ru po sporočilu o smrti cejlons-
kega premiera — delal na tem,
da bi sklicali nekakšen »go-
spodarski Bandung«, konferen-
co, na kateri bi azijske in afri-
ške države razpravljale o po-
speševanju medsebojnega go-
spodarskega sodelovanja. Smrt
je prekinila to njegovo veliko
delo, ki ga bodo morali zdaj
nadaljevati drugi.

Ko je zvedela za smrt svo-
jega velikega prijatelja, je in-
dijska vlada dala takoj zapreti
vse državne ustanove in spustiti
zastave na pol droga. Podobno
so smrt premiera Bandaranai-
ke obeležile tudi vse indijske
države, tako da so danes po
vsej Indiji državne zastave
spuščene na pol droga. Pred-
sednik republike Indije dr. Ra-
džendra Prasad je poslal brzo-

javko guvernerju Cejlona, v
kateri izraža veliko žalost In-
dije zaradi smrti cejlonskega
premierja.
Vseindijski kongresni odbor
je začel svoje zasedanje v Can-
digaru v državi Pendžab. Ko
je predsednica kongresa Indira
Gandhi zvedela za smrt premi-
era Bandaranaike, so vsi na-

svozki, med katerimi je bil tudi
Nehru, z dvema minutama
molka počastili spomin tragič-
no umrlega premiera. Nato je
bila sprejeta resolucija, v ka-
teri Kongres izraža žalost nad
izgubo pomembne osebnosti, ki
je delala za napredek Azije in
Afrike ter miru v svetu.

Po sprejetju resolucije je
spregovoril Nehru, ki je tudi
izrazil veliko žalost zaradi te
izgube, ki je bila s smrtjo pre-
miera Bandaranaike povzročena
vsej Aziji. »Smrt takšne
osebnosti v sedanjih okolišči-
nah — je izjavil Nehru — je
žalosten dogodek za vso Azijo.«

Dr. Breclj odpotoval v Colombo

Beograd, 27. sept. (Tanjug).
Danes je s posebnim letalom
odpotoval iz Beograda v Co-
lombo član Zveznega izvršnega
sveta dr. Marjan Breclj, ki se
bo v imenu vlade FLRJ in
predsednika republike Josipa
Broza Tita skupaj z jugoslo-
vanskim veleposlanikom na
Cejlonu Dušanom Kvedrom in
odpravnikom poslov velepo-
slaništva Dejanom Kostićem
udeležil pogreba cejlonskega
premierja Solomona Bandara-
naike.

Pogreb cejlonskega premiera
bo v četrtek 1. oktobra.
Vodja jugoslovanske delega-
cije na pogrebu cejlonskega
premierja dr. Marjan Breclj
bo prispel v Colombo v poned-
eljek 28. septembra okrog
20.40 po jugoslovanskem času.
Jugoslovanski veleposlanik v
Indiji in Cejlonu Dušan Kve-

Člani Zveze koroških partizanov v Kamniku

Kamnik, 27. sept. Na rojstni
vrbenski ogori Zveze bor-
cev Kamnik je danes prispelo v
Kamnik 18 članov Zveze koro-
ških partizanov s predsednikom
zveze tovaršem Karlom Prus-
nikom-Gasperjem. Na trgu v
Kamniku jih je kljub slabemu
vremenu pristočno sprejel pre-
cej prebivalcev. Najprej so jim
želeli dobrodošlico pionirji, na-
to pa jih je pozdravil zastopnik
občinskega odbora Zveze bor-
cev.
Popoldne je občinski odbor
Zveze borcev priredil gostom
zakusko in kulturno domu. Tu
jih je pozdravil predsednik ob-
činskega ljudskega odbora Kam-
nik Janko Alfred.

Zadnji dan v Camp Davidu

Pogovori med obema državnikoma so potekali v dobrem vzdušju — Premier Hruščev odpotuje iz Washingtona v noči med nedeljo in ponedeljkom

WASHINGTON, 27. sept. (Tanjug). Danes dopoldne je bila
v Camp Davidu zadnja seja ameriško-sovjetske konference
»na najvišji ravni«, ki se je začela v petek zvečer s prihodom
Nikite Hruščeva v to rezidenco ameriškega predsednika 130
kilometrov severovzhodno od Washingtona. Ob tej priložnosti
sta imela prvič v zgodovini poglavarja vlad ZDA in ZSSR
dolge zasebne pogovore. Včeraj sta se predsednik Eisenhower
in premier Hruščev več kot štiri ure pogovarjala »med štirimi
očmi« samo v navzočnosti tolmačev.

Pogovori v Camp Davidu so
po uradnih ameriških izjavah
potekali v dobrem vzdušju,
razprava pa je bila odkrita in
v konstruktivnem duhu. Pri-
čakujejo, da bo premier Hru-
ščev imel pred odhodom še ti-
skovno konferenco in da bo
nato govoril po ameriški tele-
viziji. — Predsednik sovjetske
vlade bo odpotoval iz Wa-
shingtona ob 22. uri po kra-
jevnem času (28. sept. ob 03
uri po jugoslovanskem času).

Pogovori med sovjetskim
premierom Hruščevim in pred-
sednikom ZDA Eisenhowerjem
v Camp Davidu so v središču
pozornosti britanskih politič-
nih krogov in tiska. Čeprav
prevladuje mnenje, da je še
prezgodaj dajati dokončne
sklepe o rezultatih pogovorov,
sloje nekateri časopisi, da je
bil obisk Hruščeva v ZDA po-
treben za razumevanje nujno-
sti vzporednega obstoja dveh
različnih svetov ter njunega
tekmovanja na gospodarskem,
znanstvenem in drugih pod-
ročjih.

»Pot Hruščeva« piše »Obser-
ver« — »je bila nujna, ker se
je pokazalo, da se ameriški dr-
žavlani še niso sprijaznili s
tem dejstvom. Oni hrepenijo
po miru prav tako željno kot
vsak Rus ali drug Evropejec,
toda njim so tako dolgo govo-
rili, da se bodo lahko z Rusi
pogajali s pozicij sile in da
bodo potisnili nazaj komuni-
zma v Evropi in Aziji, da niso

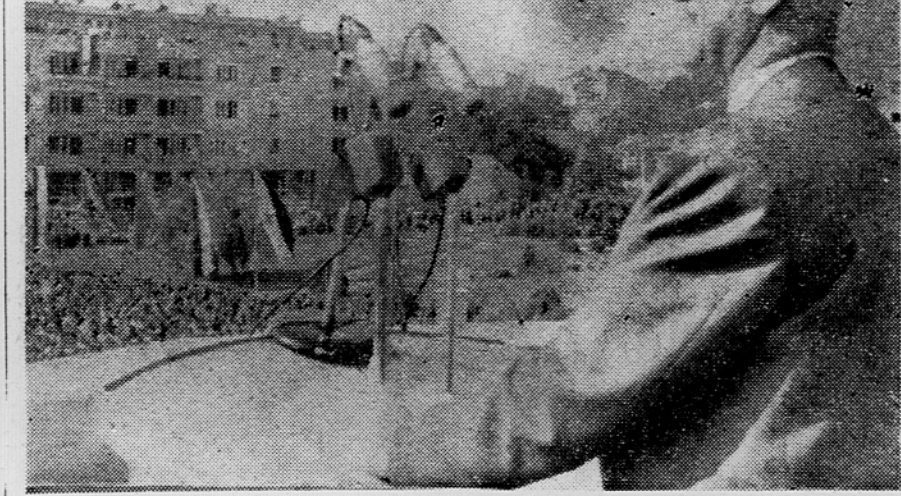
bili pripravljeni na sedanjí
položaj.«
»Ni važno — nadaljuje čas-
opis — ali je komunizem bolj-
ši ali slabši od kapitalizma,
ampak važno je to, da lahko ta
dva sistema obstajata drug po-
tleg drugega v svetu brez uni-
čevalnih vojn.«

Predsednik francoske repu-
blike Charles de Gaulle je iz-
razil danes upanje, da bo v ze-
lo bližnji prihodnosti prišlo
do mednarodne konference na
najvišji ravni. »Sedanjí pogo-
vori med predsednikom Eisen-
howerjem in premierom Hru-
ščevim so lahko uvod v sploš-
no popuščanje napetosti in
mednarodno sporazumevanje.«
Ko je poudaril, da Francija
zato podpira napore obeh dr-
žavnikov, je general de Gaulle
menil, da je treba pogovore
čimprej razširiti tudi na druge
velesile, da bi rešili sporne
probleme, za katere so te dr-
žave odgovorne.

Današnji poljski tisk prinša-
da obširne informacije o pogo-
vori.

Britanska rušilca v Dubrovniku

Dubrovnik, 27. sept. (Tanjug).
Rušilca britanske sredozemske
flote »Daring« in »Crossbow«,
del spremstva komandanta te
flote admirala Alexandra Bing-
leya, ki je pred dvema dnevo-
ma prispel v Jugoslavijo, sta
danes pripeljala na neuradni obisk
v Dubrovnik.

Član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić govori zbrani množici v Kragujevcu — (Telefoto)

V DANAŠNJI STEVILKI

- Str. 2 — Povečano varčevanje
- Pionirski prometni park odprl
- Str. 3 — Mednarodni festival prometne varnosti
- Na tone prehu v zraku
- Str. 4 — »Samomorilec« pod slapom
- Str. 5 — Nedeljski športni dogodki

VREME

Stanje 27. septembra: Nad vzhod-
nimi deli Slovenije in v Baikalnem se-
su zadržuje področje nizkega zrač-
nega pritiska in povzroča pada-
vine. Hladna fronta je dosegla
centralne Alpe in bo ponoči pre-
šla naše kraje.
Napoved za ponedeljek: Oblačno
in hladno vreme. Sprva še ne-
kaj padavin, ki bodo čez dan
prenehale. Temperature med 7 in
14. v Primorju do 19 stopinj C.
Pričakovanja za torek: Prehod-
no izboljšanje.

PRED ZAKLJUČNIM DELOM SPLOSNE RAZPRAVE V GENERALNI SKUPŠČINI OZN

Razorožitev in mednarodna pomoč

NEW YORK, 27. sept. (Tanjug) Jutri bo začela Generalna skupščina zaključni del splosne razprave, ki je doslej potekala v ugodnem vzdušju in je bila pretežno konstruktivne narave. Najvažnejši zaključek iz dosedanje desetdnevne razprave je ta, da razorožitev ni padla v senco pogajanj med vesilami, ki so napovedana za začetek prihodnjega leta.

Nasprotno, ta najvažnejši mednarodni problem je bil v središču pozornosti vseh govornikov. Poleg tega je skupščina s sklepom, da je treba vsako izmed petih predlaganih tem iz razorožitve ločeno obravnavati v političnem odobru, zagotovila obširno razpravo, ki se bo verjetno začela prve dni oktobra.

Pri delegacijah manjših in srednjih držav je bilo za-

paženo tolmačenje šefa jugoslovanske delegacije Koče Popovica o tem, da v obdobju, ko izginja razloček med ofenzivnimi in defenzivnimi orožji, nikakršna ideologija sama ob sebi ne pomeni jamstva proti izbruhu vojne in da nadzorstvo lahko obstaja zaradi razorožitve, ne pa razorožitve zaradi nadzorstva.

Med konkretnimi predlogi je bila skupna misel ta, da je

treba čimprej skleniti sporazum o prenehanju jedrskih poskusov ob ustreznem nadzorstvu. Poudarjanje drugih predlogov je dokaz, da se številne delegacije ne zadovoljujejo z napredkom na enem poprišču, ampak da vidijo možnosti za hitreje napredovanje tudi v drugih smereh. Pri tem je treba omeniti načrti sovjetskega premiera Hruščeva, britanskega načrta v treh stopnjah, italijanskega načrta, ki določa proces razorožitve v petih stopnjah, ožjo brezatomsko cono v Srednji Evropi, ki jo je predlagal poljski zunanji minister Rapacki, ter podobno širšo cono, ki jo je predlagal

irski zunanji minister Aiken ob združenju Nemčiji na konfederacijski osnovi in ob jamstvu tega stanja po posebnih silah OZN.

Vprašanje nerazvitih področij, posebno kapitalnih investicij, je bilo tudi na vidnem mestu v govorih vseh prizadele delegacij. Poleg ugotovitve da brez nujne rešitve tega vprašanja ni mogoče pričakovati trajnejše normalizacije razmer na svetu, je med razpravo prišlo tudi do predlogov, ki so zavračali vse strateške pobude iz bilateralne in regionalne pomoči (Venezuela) do predlogov o ustanovitvi posebne fonda za kapitalne investicije ter jugoslovanskega priporočila, da bi, ne da bi čakali na splošni sporazum o razorožitvi, del vojaških proračunov določili za pomoč nerazvitim državam.

Očitna razdvojenost se je pokazala glede kolonialnega vprašanja. Skupina držav s skrbniškimi mandati in njim naklonjene države so se v enem primeru zadovoljevale z ugotovitvijo o postopnem osvoboditvi odvisnih ozemelj, kar bo najpočistneje prišlo do izraza prihodnje leto, ko bodo postale neodvisne Kamerun, Togo, Nigerija in Somalija. V drugem primeru pa so se te države omejevale na napovedi o omejenih političnih reformah v Belgiskem Kongu in Ruandi. Urundi. V tretjem primeru so te države pozdravljale načrt de Gaulle, ki po tako imenovani pomiritvi določa možnost samoodločbe za alžirski narod. Zastopniki izvenblokovskih držav pa so vztrajali, da je treba z določitvijo datuma pospešiti proces osvoboditve odvisnih ozemelj in da je treba rešitev v Alžiriji iskati v pogajanjih med obema stranema na temelju enakosti in pravice alžirskega naroda do samoodločbe in neodvisnosti. Zato bo Alžirija najtežje in najbolj zapleteno vprašanje, ki ga bodo obravnavali na letošnjem zasedanju generalne skupščine OZN.

Major LM Andrej Šturm govori ob otvoritvi pionirskega prometnega parka

PRED LETNO KONFERENCJO MONETARNEGA FONDA

Več posojil za razvoj

WASHINGTON, 27. sept. (Tanjug, Reuter). V poročilu generalnega direktorja mednarodnega monetarnega fonda, ki ga bo imel na letni konferenci te organizacije, je rečeno, da se proračunsko leto, ki se je končalo 30. aprila, odlikuje s pomembnimi ukrepi za krepitev finančne strukture svetovnega gospodarstva.

Ta splošna ugotovitev je podprta s tremi dejstvi: prvič, v preteklem letu je fond izdal v obliki posojila svojim članicam samo 263 milijonov dolarjev, oziroma skoraj štirikrat manj, kot v prejšnjih dveh letih. Drugič, vsota vrnjenih obrovkov v znesku 537 milijonov dolarjev je večja, kot katerokoli drugo leto od ustanovitve fonda 1948. Tretjič, države članice so sklenile, da bodo povečale svoje prispevke, kar bi v določenem času omogočilo povečanje zlatih in dolarjskih rezerv fonda z 2,3 na 4,6 milijard dolarjev. S tem bi se tudi

povečala možnost dajanja posojil. Lani — je rečeno dalje v poročilu Generalnega direktorja fonda Sveda Jakobsona — so razvite države dosegle v primerjavi z drugimi državami največji napredek, ki je izražen v nadaljnjem povečanju proizvodnje in omejevanju inflacije, ki zanje ne pomeni več pretežnega vprašanja. Vzpostavitev konvertibilnosti valute ocenjuje kot koristen ukrep v štirinajstih zahodnoevropskih državah.

Jakobson v svojem poročilu poudarja, da zmanjševanje de-

viznih dohodkov zaradi nenehnega upadanja cen surovin, začeti z letom 1954, kakor tudi omejevanje uvoza v industrijske države še naprej ustvarja glavno oviro za gospodarski razvoj nerazvitih držav. Takšen položaj — pravi Jakobson — je silil nerazvite države, da so iskale posojila pri monetarnem fondu, ki bo, ko bo prišlo do napovedanega povečanja sredstev, sposoben v večji meri ugoditi tem zahtevam. Jakobson meni, da bi morale razvite države več storiti glede odobravanja kratkoročnih in srednjeročnih državnih in zasebnih posojil, ker dosedanj krediti niso nudili ustreznih možnosti za razvoj nerazvitih držav.

Letne konference svetovne banke, mednarodnega monetarnega fonda, in mednarodnega finančnega združenja se bo udeležilo nad pet sto delegatov iz kakih 60 držav. Jugoslovanska delegacija na tem zasedanju vodi državni podsekretar za finančne zadeve Zoran Polić.

Delegacije v Pekingu

Peking, 27. sept. (Tanjug) Danes je prispela v Peking sovjetska državno-partijska delegacija na čelu s Suslovim. Delegacija se bo udeležila proslav ob 10-letnici LR Kitajske.

Delegacija so pozdravili premier Ču En Lai, predsednik stalnega odbora vseh kitajskih kongresov Ču Den, podpredsednik LR Kitajske Sung Čing Lin in drugi. V krajšem pozdravnem govoru je Suslov dejal, da Hruščev kot šef delegacije upa, da bo čez dva ali tri dni tudi prispel v Peking Suslov je tudi izjavil, da je sovjetsko-kitajsko bratstvo in prijateljstvo večno in neomajno.

V Pekingu je prišlo tudi več

drugih delegacij, ki se bodo udeležile velikih proslav ob 10-letnici LR Kitajske.

Prispele so že delegacije LR Vietnam, ki jo vodi Ho Si Minh, državna in partijska delegacija CSR z Novotnym na čelu, delegacija Madžarske (Dobay), Romunije (Bodnarus), Bolgarije (Ganev), Albanije (Sehu), Poljske (Zawadzki), Mongolije (Cedenbal). Prišle so tudi delegacije komunističnih partij nekaterih zahodnoevropskih držav ter številnih delavskih gibanj iz Azije. V Pekingu je tudi prišlo več delegacij in manjših skupin, ki jih sestavljajo pretežno osebnosti iz kulturnih in drugih držav.

40.000 prostovoljnih ur

Šola v ilirski Bistrici - simboličnega napora

Ko so letošnjo pomlad občinski ljudski odbori sestavljali proračune in želeli vnesti vanje tudi izdatke za nujne gospodarske investicije, so se zaradi pomanjkanja denarja morali odločiti marsikateri, sicer zelo potrebni gradnji. Tedaj so jim prišlo na pomoč gospodarske organizacije, ki so obljubile, dati sredstva iz skladov, s katerimi lahko prosto razpolagajo. Te obljube so bile plod uvidenosti delavskih svetov, kjer se je povečal tudi odgovornost za dogajanja v občini.

V Ilirski Bistrici, kjer so največja podjetja »Lesonit«, »Topol«, »Zadružnik« in »Transport«, so obljube držali. Gospodarske organizacije so financirale ureditev Vojkovega drevoreda, ki peče s postaje v mesto. Prav se da, da imajo v njem tudi fluorecentno razsvetljavo. Drug tak objekt je dom Partizana, ki ga adaptirajo. V njem bodo dobile prostore številne organizacije, ki so sedaj brez strehe ali živitarji v slabih prostorih. Okrog šole pa se je prebivalstvo dobesedno strnilo, čeprav je še ni. Za sedaj je to samo velik kup opeke, ki se iz dneva v dan veča in bo že letos začel rasti v stene. Popolna, sodobno opremljena osemletka bo stala okrog 16 milijonov dinarjev, toda ker je Ilirskobistričanom šola potrebna kot lačnemu kruhu, se niso ustrašili cene. Tako med kolektivi kot prebivalci se je začelo pravo tekmovalstvo. Kdor ima samo denar, da v denarju, kmetje so obljubili brezplačne prevoze in les, mnogi pa se pripravljajo za prostovoljno delo. Ko bo čez dve leti šola zgrajena, bo to praznik za vso občino.

Občina je dala letos tudi 15 milijonov dinarjev za nadaljnjo gradnjo brkinske ceste, ki sega sedaj že do šole v Prelogah in jo bodo speljali tudi do Pregarij.

ni gradnji. Tedaj so jim prišlo na pomoč gospodarske organizacije, ki so obljubile, dati sredstva iz skladov, s katerimi lahko prosto razpolagajo. Te obljube so bile plod uvidenosti delavskih svetov, kjer se je povečal tudi odgovornost za dogajanja v občini.

V Ilirski Bistrici, kjer so največja podjetja »Lesonit«, »Topol«, »Zadružnik« in »Transport«, so obljube držali. Gospodarske organizacije so financirale ureditev Vojkovega drevoreda, ki peče s postaje v mesto. Prav se da, da imajo v njem tudi fluorecentno razsvetljavo. Drug tak objekt je dom Partizana, ki ga adaptirajo. V njem bodo dobile prostore številne organizacije, ki so sedaj brez strehe ali živitarji v slabih prostorih. Okrog šole pa se je prebivalstvo dobesedno strnilo, čeprav je še ni. Za sedaj je to samo velik kup opeke, ki se iz dneva v dan veča in bo že letos začel rasti v stene. Popolna, sodobno opremljena osemletka bo stala okrog 16 milijonov dinarjev, toda ker je Ilirskobistričanom šola potrebna kot lačnemu kruhu, se niso ustrašili cene. Tako med kolektivi kot prebivalci se je začelo pravo tekmovalstvo. Kdor ima samo denar, da v denarju, kmetje so obljubili brezplačne prevoze in les, mnogi pa se pripravljajo za prostovoljno delo. Ko bo čez dve leti šola zgrajena, bo to praznik za vso občino.

Občina je dala letos tudi 15 milijonov dinarjev za nadaljnjo gradnjo brkinske ceste, ki sega sedaj že do šole v Prelogah in jo bodo speljali tudi do Pregarij.

S prostovoljnimi delom, prispevkom občine in delom sredstev, ki so bila zbrana v občini iz vodnega prispevka, pa so Celju zgradili vodovod. Več manjših del so občani opravili prostovoljno, predvsem z delom v počastitve 40-letnice KPJ. Dosele so opravili okrog 40.000 ur prostovoljnega dela. Pri prostovoljnem delu pomagajo tudi člani garnizona JLA v Ilirski Bistrici. Naj omenimo le ceste, iz Velikega brda na glavno cesto Reka-Ilirska Bistrica, ki je do polovice, to je v dolžini 2 km že gotova, druga polovica pa je v glavnem izkopana.

F. M.

Odgovor časopisu »Dolomiten«

DUNAJ, 27. sept. (Tanjug). »Slovenski vestnik« v Celovcu je objavil obširen članek, v katerem z več konkretnimi podatki o podrejenem položaju in ponemčevanju koroških Slovencev zavrača nedavne neutemeljene trditve glasila avstrijske manjšine v Južni Tirolski »Dolomiten«.

V nasprotju s tendencioznimi in propagandističnimi trditvami tega časopisa o zagotovljenih

Seslanek grških in jugoslovanskih gospodarstvenikov

Atene, 27. sept. (Tanjug) Po sporočilu atenske trgovinske in industrijske zbornice se je v Solunu sešel mešani odbor trgovinskih zbornic Jugoslavije in Grčije. Ob tej priložnosti so razpravljali o trgovini in gospodarskih odnosih med obema državama ter o udeležbi Jugoslavije pri grškem petletnem planu. Po plenarni seji je odbor nadaljeval delo po skupinah.

pravicah koroških Slovencev navaja »Slovenski vestnik«, uradne avstrijske statistične podatke o sistematičnem procesu nasilnega ponemčevanja v stari habsburški monarhiji, ki se je nadaljeval v prvi in drugi povojni republiki. Tako je bilo leta 1880 registriranih na ozemlju današnje Južne Koroške nad 80.000 Slovencev, leta 1900 jih je bilo 75.000, leta 1934 se 26.700 in leta 1951 samo 22.534.

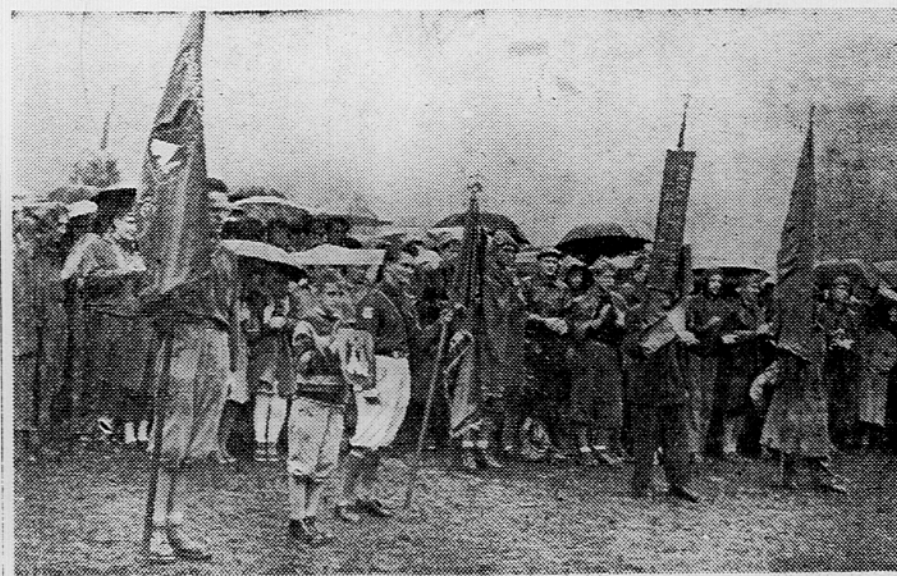
»Slovenski vestnik« opozarja, da Avstrija še doslej ni izpolnila vseh določb 7. člena o zaščiti manjšinskih pravic, ki jih je prevzela s podpisom državne pogodbe leta 1955. Časopis tudi opozarja, da ima avstrijska manjšina v Južni Tirolski popolno svobodo dejavnosti, lastne zastopnike v organih oblasti in enakopravnost materinskega z italijanskim jezikom v državnih ustanovah in raznih organizacijah.

ODGODITEV KONFERENCE O JEDRSKIH POSKUSIH

London, 27. sept. (AEP) Izvele so se iz obveščenih krogov, da bodo odgodili nadaljevanje dela tripartitne konference o prepovedi jedrskih poskusov, ki bi se morala sestati 12. oktobra. Kaže, da je do odlaganja prišlo na zahtevo ZDA.

Izjavljajo, da ta morebitna odgoditev ni v nobeni zvezi z britanskimi volitvami, katerih dokončni rezultati bodo znani pred datumom, določenim za nadaljevanje konference. Isti krogji menijo, da po splošni sodbi želi ameriška vlada počakati na dokončne rezultate razgovorov med predsednikom Eisenhowerjem in premierom Hruščevim, preden bi se odločila glede prepovedi jedrskih poskusov. Prav tako menijo, da ameriški znanstveniki verjetno proučujejo najnovejše znanstvene rezultate, o možnosti nadzorstva nad podzemskimi poskusi.

ZDA so se zavezale, da ne bodo izvajale jedrskih poskusov do 31. decembra 1959, medtem ko je Velika Britanija izjavila, da se bo vzdržala poskusov, dokler bodo trajali koristni razgovori v Ženevi. ZSSR se je zavezala, da ne bo opravljala jedrskih poskusov, dokler tudi druge sile tega ne bodo storile.

Kljub slabemu vremenu je bilo na zborovanju v dolni Završnici slavnostno vzdušje. Zbral se je mladi rod.

Pionirski prometni park odprt

Ljubljana, 27. septembra. Danes je bila ob Gospodarskem razstavišču svečana otvoritev prvega pionirskega prometnega parka v Jugoslaviji. Močan dež je grozil, da bo onemogočil prireditve, vendar se je vreme ob pričetku prireditve nekoliko izboljšalo, tako da je prireditev potekla nemoteno.

Pred svečano otvoritvijo pionirskega prometnega parka je odpeljala vrsta pionirskih avtomobilov in drugih motoriziranih članov Avto-moto društva ter prometnikov skozi središče mesta in nazaj k gospodarskemu razstavišču, kjer je bila nato svečana otvoritev prometnega parka.

Najprej je govoril podpredsednik Avto-moto društva »Ljubljana« Zoran Lapajne. Opisal je pomen prometnega parka za avtomobilistično in prometno delo cestnoprometne komisije Avto-moto društva »Ljubljana«, ki je na pobudo prometnega podseka TNZ OLO Ljubljana in pod pokroviteljstvom predsednika občine Ljubljana Center dr. Stefana Šobe zgradilo pro-

metni pionirski park. Nadalje se je zahvalil kolektivom podjetij Sap-turist, biroja in Karoserije v Ljubljani ter tovarni Iskra za njihovo pomoč. V imenu TNZ OLO Ljubljana pa je pozdravil zbrane major LM Andrej Šturm, ki je društvu zaželel nadaljnjega uspešnega dela pri vzgoji mladih šoferjev.

Predsednik občine Ljubljana, Center dr. Stefan Šoba pa je preden je prerezal trak pri vstopu v prometni park, čestital

organizatorjem prometnega parka Avto-moto društva Ljubljana in vsem, ki so sodelovali pri ureditvi te zamisli, pri čemer je izrazil upanje, da bodo temu zgledu sledila tudi ostala mesta. Pionirjem pa je zaželel, da bi v prometnem parku našli primerno razvedrilo in se ob tem mnogo koristnega naučili. Po svečani otvoritvi so pionirji-šoferji pričeli praktične vožnje v prometnem parku.

Obletnica prvega šiptarskega partizanskega odreda

PRISTINA, 27. sept. Nekaj tisoč meštanov iz Gnjilana, Uroševca, Pristine in okoliških vasi se je danes zjutraj zbralo v kraju Ramljan na proslavo 17-letnice ustanovitve prvega šiptarskega partizanskega odreda »Zejnel Ajdin«. Na svečani mitingu je govoril član Centralnega komiteja ZK Srbije Milija Kovačević.

Septembra leta 1942 — je dejal v začetku svojega govora Kovačević — ko so bile okupatorske sile najmočnejše, in ko sta beseda nasilje in ropanje po vseh krajih naše države, se je v tej vasi pod Sarplanino zbralo dvajset šiptarskih rodoljubov, ki so položili prvo partizansko prsigo. Po odloku pokrajinskega komiteja Zveze komunistov so ustanovili prvi kosovski odred, v katerem so bili znani komunisti, kot narodni heroji Fadil Hodža. Se isti teden so Italijanski fašisti občutili udarno silo odreda. Na cesti Prizren-Prishtina je padel italijanski kapetan in 10 vojakov.

Odred »Zejnel Ajdin« si je hitro pridobil simpatije tisočev državljanov Kosovsko-metohijske pokrajine in postal kovačica bratstva in enotnosti med šiptarji, Srbi in Crnogorci. V nekaj mesecih se je tako pomnožil, da so iz njega formalizirali en odred »Emin Duraku«. To je vplivalo, da se je narodno osvobodilno gibanje in revolucija

Kongres Zveze geoloških društev

Budva, 27. sept. (Tanjug) V veliki dvorani »Mediterran« filma v Budvi se je danes začel III. kongres Zveze geoloških društev Jugoslavije. Navzočih je okrog 450 delegatov in predstavniki geoloških društev Sovjetske zveze, Avstrije, in Francije.

Velika proslava v Kragujevcu

(Nadaljevanje s 1. strani)

stano večal. Leta 1955 je znašal 24 milijard dinarjev, 1957 — 33 milijard, letos pa bo znašal 38 milijard dinarjev. Ustanovili so večje število podjetij z lastnimi sredstvi in močmi. Največjo rekonstrukcijo so izvedli v »Crveni zastavi«, ki ima kapaciteto za proizvodnjo 4000 delavcev, izdelovala pa gradijo novo veliko tovarno avtomobilov, ki bo zaposlila 4000 delavcev, proizvajala pa bo 32.000 avtomobilov letno.

Nato je spremljan z navdušenimi pozdravi in vzkliki Zvezi komunistov in tovariši Titu, govoril Petar Stambolić. Večino svojega govora je posvetil zgodovini naše Partije v 40 letih njenega delovanja.

Nato je govoril o velikem gospodarskem razvoju na vseh

področjih, posebej pa je omenil uspehe naše politike v kmetijstvu. Omenil je izboljšanje položaja kmetkega prebivalstva nasploh ter s konkretnimi številkami podprl svoja izjavljana.

Ko je govoril o pravicah naših delovnih ljudi v samoupravnih organih, je omenil, da s 70 % naravnega dohodka razpolagajo lokalni organi in gospodarske organizacije v komunih. Občine same usmerjajo in zagotavljajo razvoj gospodarstva, imajo svojo materialno osnovo, sprejemajo svoje družbene plane, svobodno razpolagajo s svojimi dohodki. Vse sistem organizacije občin od zborov proizvajalcev do občinskih ljudskih odborov in občinskih zborov proizvajalcev, od delavskih svetov v podjetjih do organov družbenega upravljanja, od številnih družbenih organizacij do Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije — vse to so organi, kjer so delovni ljudje, naši delavci, kmetje, inteligenci in mladina, to so oblike naše socialistične demokracije. To je naša sprememba, ki jo je dala naša revolucija, upravi delovnih ljudi v uresničevanju svobode in demokracije.

Tovariši Stambolić je govoril tudi o birokratskih elementih, o pojava samovolje in kršenju zakonitosti, ko ne spoštujejo in ne upoštevajo mišljenja delovnih ljudi, ter opozoril na nujnost boja za pravilno funkcioniranje našega sistema.

»Boj za socializem v naši državi«, je dejal tovariši Stambolić, »je povezan z zgodovino Komunistične partije. V vseh 40 letih je bila Partija na čelu boja in v vseh teh 40 letih se ni nikoli iznevela interesom delavskega razreda in naših narodov. Njej je naše ljudstvo dalo tisto, kar je ime-

lo najborbenejšega, najrevolucionarnejšega — v njenem boju je utelešeno herojstvo in vdanost ljudstvu, pripravljenost na žrtve za obče koristi. To so vrline, ki so v zgodovini človeštva vedno vzbujale občudovanje. Na zgodovini Komunistične partije se lahko učijo posamezniki in kolektivi, kako zavestni ljudje lahko premagajo velike ovire, kakšna energija je v ljudskih množicah, ki — če je svobodna — lahko ustvarja velikanska dela.

Komunistična partija je znala ne samo organizirati in voditi revolucijo, temveč po vojni, v razmerah, ki so vsem znane, v zelo težavnih in zapletenih pogojih voditi izgradnjo socializma. Ena izmed največjih zaslug Komunistične partije je v tem, da je našla pot k izgradnji naše socialistične demokracije. Zveza komunistov je nenadomestljiva sila, ki usmerja naš socialistični razvoj, ki se ni postavila kot sila nad našo družbo, temveč je njen del. Zveza komunistov ne smatra, da mora ona misliti in odločati v imenu drugih delovnih ljudi, temveč nasprotno teži, da razvija aktivnost in pobude delovnih ljudi, da omogoči, da delovni ljudje sami odločajo o svoji usodi. Zato strnjeno Zveze komunistov in Socialistične zveze, zato Socialistična zveza z vsakim dnem, z vsakim našim novim korakom v razvoju socialistične demokracije postaja vse večji činitelj v našem družbenem in političnem življenju. Socialistična zveza nadaljuje slavne tradicije Ljudske fronte, ki je začela nastajati pred 25 leti in ki se je razvila med revolucijo.

Govor predstavnika Zveze ljudske silne Petra Stambolića je množica navdušeno pozdravljala in vzklikala generalnemu sekretarju Zveze komunistov Jugoslavije tovarišu Titu.

MEDNARODNI FESTIVAL »ZAŠČITIMO ČLOVEKA V PROMETU«

»Ne pazi le zaradi predpisa!«

Solidarnost in skupni napor združujejo te dni v Beogradu 14 držav v improviziranih paviljonih sredi prostora Trga Marksa in Engelsa proti isti nevarnosti, ki je ne zadržati nobena meja. Zlo je kot ena najhujših epidemij civiliziranega sveta, saj kosi brez prestanka in zmerom poštenje. Samo v letu 1956 je ugrabila v 14 evropskih državah 40.412 ljudi, od 1.125.383 poškodovanih pa so ostali desetstotost hudi invalidi. In oddle iz leta v leto več! Lani na primer je isto zlo umorilo 783 naših ljudi, 4856 oseb pa se je moralo zdraviti. Vsak tretji pokojni in bolnik je bil otrok, ki še ni imel 14 let!

Nevarnost je prehuda, da je ne bi poskušali omejiti in vnaprej preprečevati. Države in različne organizacije trošijo za to milijone in milijone vsako leto, da bi zlo omejili do te mere, da bi postala ob naglem razvoju tehnike in prometa se-

stavnih del sodobnega, moralnega in etičnega kodeksa nova norma, katero naj bi vsi spoštovali z vsjo odgovornostjo: »Ne ogrožaj prometa!«

Tako prizadevanje in želja za koordinirano akcijo, izmenjavo izkušenj in tehničnih pripomočkov v teh dneh izražajo 14 udeleženk mednarodnega festivala »Zaščitimo človeka v prometu«, ki bo trajal do 2. oktobra, in 16 udeleženk filmskega festivala v istem okviru, na katerem od 25. do 28. t. m. vrtijo 33 filmov za priznanje mednarodnega festivala.

SMRTI NI MOGOČE PREHITI

Na trgu, ki se je še pred dogodivostjo spremenil zaradi gneče v parkirni prostor, si morajo obiskovalci festivalne razstave dokaj simbolično utirati pot do paviljonov med številnimi vozili. V paviljonih pa govori 14 držav s prepriljivo govorico številov o nesrečah zaradi ne-pazljivosti in brezvestnosti takšne ali drugačne vrste. »Ne pazi le zaradi predpisa!«, opominjajo letaki z Japonske. Nemčije in drugih dežel. »Slabo govorijo natakaj!« opozarjajo drugi plakati soferja s krcarjem v roki. In spet tretji — na pot ves tistim, ki se jim zdi, da so zmerom prepočasni: »Smrti ni mogoče prehiteti! Stotine in tisoče o istem problemu, istih dolžnostih, o istih odgovornostih do soljudi.

Bilanca smrti in krivov poškodovanih je strašna. Zato so za obiskovalce toliko bolj privlačni tehnični pripomočki, da bi nesreče preprečevali. Okrog

prometnika, ki razlaga namen in uporabo posameznih naprav, je vedno mnogo poslušalcev. Znova in znova tolmači, zacenši pri policijskih motorjih z radijskim sprejemnim in oddajnim postajami, ki so jih razstavili Francozi, ter s posebnimi napravami na brzino meril, ki regisirajo pri zasledovanju pre-naglega soferja hitrost na trak, kar služi pozneje kot neizpodbitni dokaz pred sodniki.

NEOVRLJIVI FOTOGRAFI RAZPISNIKI

Prometnik vodi potem dalje do drugih naprav, ki jih varnostni organi nameščajo v zasledah, potem ko so položili prek ceste dva kabla v medsebojni oddaljenosti kakšnih 29 metrov. Ko avtomobil zapeji prek prvega, vključi napravo in ko je vozilo zdrknilo prek drugega, je moč na lestevici prebrati hitrost. Takšnih naprav je več vrst in velikosti. »Zadnji krik« med njimi pa je francoska »speci-alka«, ki z lahkoto doseže 180 kilometrov, z vdelanimi kamerama izza vetrobrana. Prva je z normalnimi, druga širokokotnim objektivom. Voznik ali njegov spremljevalec v vozilu, kjer ne manjka radijske postaje, naj različenih pripomočkov za ugotavljanje vzrokov nesreč, priročne ambulante in nosil, samo pritisne na gumb poleg sebe in že je na filmu ne le vozilo, ki je med vožnjo zakrivilo prekršek, temveč tudi »opis« prekrška. Aparat namreč hkrati s »situacijo« ujame na trak tudi hitrost, datum in do sekunde točen čas. Vse to beleži precej velika naprava, montirana na biatnik, ki jo z normo ujame kamera tako, da je »zapisnikarjeva« beležka na sliko točno v desnem spodnjem kotu, na tisti strani torej, kjer vozniki zlepa ne morejo napraviti prekrškov.

Posebne pozornosti so vredni tudi pripomočki za preizkušanje zavor, naprave za uravnavanje žarometov točno pred vozilo, ki jih v veliko veselje beograjskih soferjev brezplačno demonstrirajo zgornji Italijani, naprave za merjenje hrupa, ki ga povzročajo motorji in drugo.

»VZEMITE MU IZKAZNICO!«

Največja gneča pa je, kajpak, okrog naprav za preizkušanje psihofizičnih sposobnosti voznikov in kandidatov. Mladostno staro seda za krmilo, poleg katerega so isti vzvodji in ročice kot v »pravem« avtomobilu. Pazljivo prebirajo navodila, kam morajo obrniti krmilo in na katero ročico pritisniti, ko se pred njimi prižigajo znaki z različnimi pomeni ali oglašja sirena. Prometnik za komandno mizico ko je izza »voznikovega« hrbta, naglo pritiska na stikala, posebna naprava pa seštevja na trak. Se posebno zanimivo in neredko zabavno je okrog naprave, ki naj izkaže usposobljenost voznika ali pripravljaj kandidata na različna presenečenja, katera ga lahko dolete med vožnjo. Voznik sede za krmilo, s

katerim prek vzvoda upravlja kot igračo velik avtomobil. Ta se ne odmika od »voznika«, pač pa spreminja smer tako kot voznik obrača krmilo in »vozi« po premikajoči se podlagi, na katero so narisane vijugasta cesta, križišča, izogibašča in železniška proga. Voznik mora paziti, da ne »zavije« s ceste, pa tudi na povelja, da naj zveča ali zmanjša hitrost (namesto avtomobila spreminja hitrost podloge) ali vozi v prvi ali v drugi. Na železnico ga seveda ne opozori nihče in če se pravčasno ne spomni zavore, je takoj točka manj.

Koliko smeja je šele tedaj in koliko vzklilo! »Vzemite mu izkaznico!«, Radar se kdo predstavi kot poklicni sofer pa zapelje v jarek! K sreči prezkusa ne jemljejo zares, mogoče pa je to tudi škoda...

NESREČE V IZLOŽBI

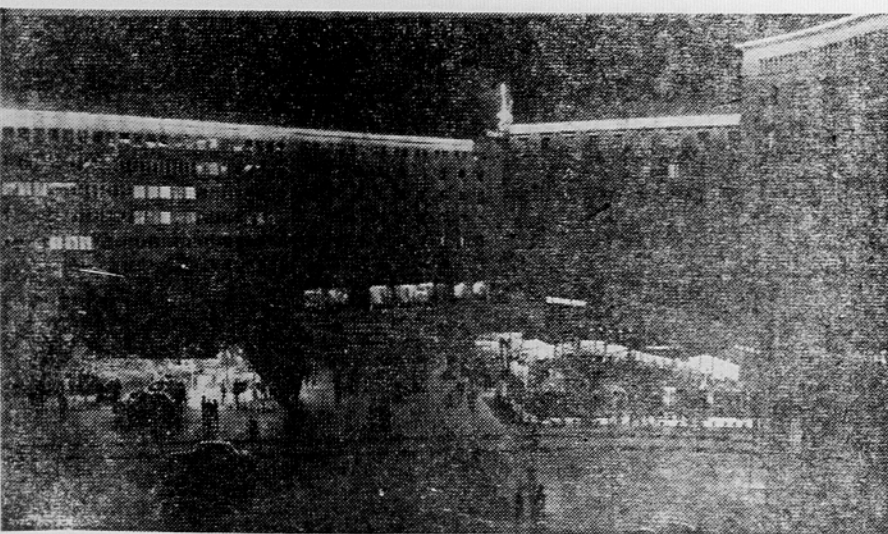
V posebnem paviljonu, katerega ena stran je zastekljena, ves dan dežura, kakor v kakšni izlozbi, organ prometne varnosti. Vsako nesrečo, ki se je zgodila tistega dne v Beogradu ob vključenih zvočnikih rekonstruirala pred gledalci onkraj stekla na posebni mizi, na kateri s pomočjo šablona točno upodobi tloris ceste, kjer se je nesreča zgodila. Na »cesto« potem razpostavi maketo vozil, ki so »karambolirala«. S pomočjo ovidcev, ki jim do barve enake makete ponesrečenih vozil, pomagajo osvežiti spomin, prenekatikrat ugotovijo povzročitelja nesreče.

Ko paviljoni zablešče od tisoč luči, vrtijo vsak večer Italijani različne popularne filme o prometni varnosti. Nekateri od teh bo ocenjevala tudi žirija v okviru mednarodnega filmskega festivala in podela v nedeljo zvečer vrsto nagrad. Pomemben del festivala bo tedaj sicer končan, še nekaj dni pa bo ostala odprta razstava, ki bi morebiti bila lahko bolj poučna kot atrakcija, ter pionirsko mesto v parku nasproti Zvezne ljudske skupščine.

To bi zaslužilo pravzaprav posebnega opisa, saj je mestec kot iz pravljice. Male hišice, prodajalnice, ulice in križišča z neogibnimi prometnimi znaki in semaforji. S kolesi, avtomobili, kotalkami in »skiroji« brizajo pionirji po asfaltnih vijugavih poteh in si nabirajo točke in kvalifikacije za veliko nedeljsko tekmovalstvo po Bulevarju Revolucije.

Prav gotovo je, da niti eden od njih ne bo tako hiter, kot so pripadniki Vojske in Ljudske milice, ko po Bulevarju Revolucije prikazujejo te dni naglo vožnjo brez prometnih prekrškov. Vendar to ne pomeni, da nekoč tudi oni ne bodo tako naglo vozili — brez nevarnosti zase in za druge, saj so se zgoraj seznanili s tistimi predpisi, ki pomagajo vsakomur v zmerom bolj gostemu vrvežu varovati svoje življenje in življenje drugih.

S.

Festivalski paviljoni na Trgu Marksa in Engelsa — (Foto: S. Negotinac)

Po Jugoslaviji

VSAKO LETO 180 NOVIH STANOVANJ

V zadnjih letih so v Slavon-skem Brodu zgradili 1530 novih stanovanj. Stanovanjska izgradnja se je razmahnila zaradi naglega razvoja gospodarstva, ki privablja vedno večje število delavcev in strokovnjakov. Tudi letos gradijo veliko število stanovanjskih poslopij, tako blok s 84 stanovanj, nekaj poslopij, ki bodo imela 48 stanovanj in tudi samostojne hiše s 60 stanovanj. Prihodnje leto bodo zgradili skupno 230 stanovanj. Dobro napreduje tudi izgradnja novega vodovoda, ki bo zgrajen do leta 1961, medtem ko dobi Slavonški Brod nov žilski trg in prihodnje leto.

VSAK ČETRTI DIJAK V NOVI UČILNICI

Letos so v sarajevskem okraju napravili več kakor kdaj prej za graditev in adaptiranje šol. Samo v Sarajevu so odprli pet novih, zelo modernih šol. Razen prostornih učilnic in moderne opreme imajo šole tudi telovadnice, kabinete, dijaške kuhinje, šolske delavnice, kakor tudi prostore za družabno in zabavno življenje učencev. Za graditev novih in adaptiranje dosedanjih šol so porabili približno 2.300 milijonov dinarjev. Računajo, da se je letos vpisalo razne šole sarajevskega okraja 35.000 učencev, izmed katerih obiskuje vsak četrti pouk v novi učilnici.

IZPOLNJENJE STROKOVNOSTI DELAVCEV

V Sarajevu razpravljajo zadnje dni o novih oblikah strokovnega izobraževanja delavcev. Poudarjajo, da bi morali to nalogo v velikih kolektivih poveriti posebnim organizacijskim enotam — tovarniškemu centru za izobraževanje. To naj bi bila izvenšolska ustanova za organizirano, sistematično in metodno izobraževanje kadrov, ki naj bi neposredno skrbela za teoretično in praktično izpopolnjevanje vseh članov kolektiva. Po najnovejših podatkih naj bi do leta 1961 dobili iz vrst ne-kvalificiranih delavcev okoli 4.000 poškvalificiranih.

SKODA ZARADI VREMENSKIH NEPRILIK

V Bosni in Hercegovini doživlja kmetijstvo še nadalje resno škodo zaradi vremenskih neprilic. Tako je v preteklem mesecu kmetijstvo te republike utrpelo škodo približno 944 milijonov dinarjev. V nekaterih krajih so poplave in neurja skoraj popolnoma uničila kmetijske kulture. Računajo, da je bilo prizadetih približno 25.000 hektarov obdelovalnih površin. Zlasti močno so bila prizadeta polja v dobojskem okraju in Posavini. V preteklem mesecu so zaradi pogostih nalivov povzročili mnogo škodo tudi hudourniki. Občine so ukrenile potrebno za pomoč kmetovalcem, ki so bili najbolj prizadeti.

MESEC KNJIGE V BOSNI IN HERCEGOVINI

Tudi letos bodo organizirali v Bosni in Hercegovini tradicionalni »Mesec dni knjige«. V programu letošnje akcije poudarjajo zlasti potrebo po boljši organizaciji in popularizaciji vseh knjižnih kot najprimernejših ustanov za knjižno propagando. V tem mesecu bo tudi vrsta prireditev, posvečenih književnosti. Odprli bodo več razstav knjig, ki jih bodo prodajali po znižanih cenah. Pri vseh manifestacijah bodo sodelovale družbene in politične organizacije SZDL, sindikati, Ljudska mladina, Zadruga zveza, Združenje knjižnikov, kulturno prosvetna društva, delavske in ljudske univerze itd.

Vztrajnost je premagala leta

Zgodba o ženi, ki je postala zdravnica v 56. letu starosti

Dr. Jožica Kalodžera je danaj nenavadna žena. Čeprav že prijetna, je vendar polna izredne energije, volje do dela in želje — širiti zdravstveno prosveto med najširšo množico. Tako je s tem namenom prepotovala že vso Jugoslavijo po dolgem in počez, predavala je železničarjem, vojakom, rudarjem, obiskala je graničarje in se pridružila brigadirjem na raznih delovnih akcijah. Tudi na avtomobilski cesti Bratstva in enotnosti je ostala med brigadirji več mesecev in dobila od Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad posebno pohvalo ter naziv udarnica. Kot sama pravi, je imela doslej po Jugoslaviji okoli 3000 predavanj in je predvajala 4000 zdravstvenih, kulturnih in raznih dokumentarnih filmov, njena predavanja pa je poslušalo okoli 350.000 ljudi.

To zares dokazuje življenjsko silo šestdesetletne žene, ki se ne ustraši nobenih ovir. In tako je bila dr. Jožica Kalodžera vse svoje življenje, tudi takrat, ko ji je bil zdravniški poklic le še

neizpolnjena želja. Ko ji je bilo deset let, je končala samo en razred osnovne šole. V svojem trinajstem letu je pobegnila od doma, hotela pomagati ranjenecem na bojišču balkanske fronte. S petnajstim letom je hotela oditi kot bolničarka na solunsko fronto. Ko ji je bilo 28 let je sklenila, da bo končala gimnazijo. In res, v starih letih je končala osem razredov gimnazije. Mimo tega je delala v bolnišnici 12 ur dnevno. Potem je izbruhnila vojna, ki jo je preživela v Zagrebu in ves čas sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju.

Delovala je po raznih bolnišnicah kot bolničarka, toda čeprav so minevala leta, je ni zapustila želja — postati zdravnica. Ze upokojena se je odločila za medicinski študij. In leta 1955 je tudi bila promovirana na zagrebški medicinski fakulteti za doktorja medicinske znanosti. Marsikateri študent bi ji zavdal prav dober uspeh in odlične ocene, s katerimi je položila devet izpitov. Tako so se ures-

ničile sanje njenege življenja, ki jih je nosila v sebi petdeset let. Danes želi, da bi se znova zaposlila kot zdravnica v preventivni in da bi tako imela več možnosti za širjenje zdravstvene prosvete. Te dni se dr. Jožica Kalodžera muči tudi v Sloveniji in je imela v Ljubljani že predavanja med železničarji in vojakmi.

NEKAJ UGOTOVITEV CHZ-ODDELKA ZA KOMUNALNO HIGIENO

Na tone prahu v zraku

Z analizami zraka se na območju naše republike ukvarja Centralni higienski zavod — oddelek za komunalno higieno že od leta 1955 dalje. Doslej so izvedli meritve na Jesenicah, v Trbovljah, Hrastniku, Celju, Anhovem, Črni, Kranju, Šoštanju in Kidričevem. Škoda le, da zavod nima dovolj strokovnega kadra in priprav, saj so morali najosnovnejše aparature izdelati sami z improviziranimi sredstvi.

Boj za čisti zrak traja po svetu že nekaj stoletij, kljub temu pa je — kakor izjavljajo strokovnjaki — bečanje bolj onesčičen. Tudi statistični podatki, ki navajajo umrljivost in večje število obolenj (zlasti raka) na pljučih prav zaradi nečistega in nezdruškega zraka, potrjujejo mnenja strokovnjakov. Zato ni čudno, da so načelju vprašanje tudi pri nas na številnih zborih volivcev, ki stanujejo v tovarniških okoljih, češ da morajo imeti zaradi dima in njegovih škodljivih sestavin okna zaprta ponoči in podnevi, kar je posebno neprimerno v poletnih mesecih. Pritoževali so se na sanitarne inspekcije, ki so posredovale, toda...

Posebni predpisi prepovedujejo smetiti po ulicah, imamo predpise, ki ščitijo zdravje človeka — in prav je tako! V naši republiki imamo celo od leta 1957 zakon o zaščiti voda, nismo pa še prišli do spoznanja, da bi kakor koli skušali zaščititi tudi — zrak! Ne bi se spuščali v razpravo, kaj bi bilo treba zaradi zdravja ljudi napraviti zaščitni, pač pa se paradokso sliši, da

nekdo lahko spusti v zrak skozi najrazličnejše dimnike, velike in majhne, ter skozi izpušne cevi motornih vozil bolj škodljive snovi, kot bi jih sicer smeli vreči na ulico. Morda bo kdo dejal, čemu izgubljati čas in razpravljati o stvarih, ki ne povzročajo škode in ne puščajo zlih posledic!

In vendar je po sklepu Državne arbitraže pri vladi LR Slovenije (skt. S 2639/51-21 dne 22. maja 1952) pred sedmimi leti morala Topolnica in Valjarna cinka v Celju plačati Kmetijski delovni zadrugi v Čretu 570.000 dinarjev, da je poravnala škodo, ki nastaja zaradi praznjenja cinkove rude.

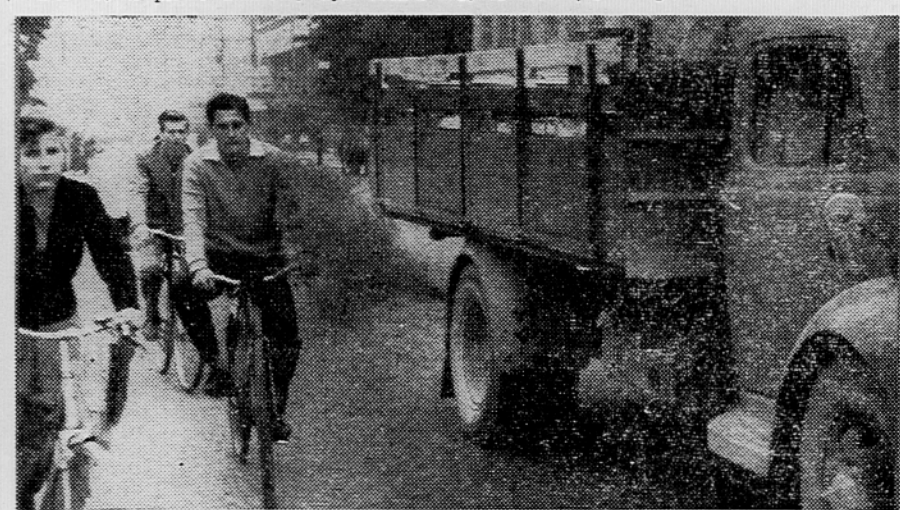
Strupeni plini, posebno žvepleni dvokis (SO₂) neposredno ali v poznejših kemičnih oblikah škodujejo poljedelskim kultura in gozdom. Tako so morali v bližini Jesenic na gozdni površini, ki meri 102 ha, posekati do tal 20 ha, nadaljnjih 40 hektarov pa »vidno propadla. Zlasti pa škodujejo strupeni plini žitu, povrtinici, detelji, senu, otavi in sadnemu drevmu, saj na primer v okolici Trbovelj zlasti

na sadje sploh ne uspeva. Živina hira, ovce zbolijo za neozdravljivo boleznijo in jih morajo oddajati v zakol, krave ne dajejo normalne količine mleka, postajajo jalove, zemlja sama pa je skisana in zastrupljena.

Razumljivo je, da strupeni plini v visoki koncentraciji škodijo tudi ljudskemu zdravju, če že škodijo vsej vegetaciji in živilu. Na Jesenicah n. pr. kažejo statistični podatki iz let 1956 do 1958, da je 2 — 9 krat večje število vseh obolenj kot v drugih krajih, kjer onesčiševanja zraka ni. Posebno visoko pa je število bolnih na dihalnih organih, obeh, koži in na sluznicah sploh. Po mnenju zdravnikov je žvepleni dvokis nadzračni, ki vpliva predvsem na zgornji dihalni trakt, sluznice in kožo in znižuje odpornost telesa proti boleznim. Posledice škodljivega delovanja SO₂ in prahu niso samo akutne bolezni, ampak tudi kronične, ki so večkrat zelo težke (astma, napihnjena pljuča itd.). Po sistematičnih pregledih delavcev Tovarne kemičnih izdelkov v Celju so ugotovili izredno visoko število obolenj dihalnega trakta. Večina obolenj je zaposlena pri peči, kjer so stalne precejšnje koncentracije SO₂. Isto je bilo tudi pri delavcih v prazarni Cinkarne. Žvepleni dvokis pa ni samo nadležen zdravemu človeku v Celju in bližnji okolici v dnevi, ko se kot megla vleče po teh področjih, ampak zelo porazno vpliva na bolnike na dihalih, zlasti na starejše in otroke. Le-ti so bledični, nimajo teka, imajo slabe zobe, kašljajo in pokašljejejo, imajo vnete oči in katarje nosu in žrela. Podvrženi so številnim obolenjem in niso tako odporni kakor otroci iz drugih krajev. Zanimivo bi bilo slišati, koliko znaša škoda (preračunana v dinarje) povzročena zaradi prahu in SO₂, ki sta v zraku najbolj nevarna.

Po mednarodnih predpisih bi naše podjetje — »Ventilator« iz Zagreba po licenci holandske trdnice »Van Tongen« Med prvimi naročniki je bila zagrebška elektrarna, ena izmed tovarn, ki najbolj onesčišujejo ozračje hrvatske metropole. Kljub temu, da bo naprava veljala čedno vso — okrog 43 milijonov dinarjev, bodo vložen sredstva — gledano s stališča skupnosti — kmalu amortizirana. Brez dvoma bi take naprave obvarovale ljudsko zdravje in premoženje. In če zmore te stroške ena tovarna, zakaj ne bi pokazala dobre volje še druga? Kdo bi se razpravljal o relativno majhni vsoti, kadar gre za naše najdražje — za zdravje delovnih ljudi?

V. C.

razpršilec vode nad drobilcem in sušilec rude, ki ni bil drag, vendar pa zadržal najbolj nadležni prah. Termoelektrarna v Šoštanju uporablja Lurgujeve naprave, ki delajo izredno dobro. Nimajo pa naprav, da bi zadržali SO₂. To vprašanje pa so delno rešili z visokim dimnikom (100 m).

Cistilne naprave izdeluje tudi naše podjetje — »Ventilator« iz Zagreba po licenci holandske trdnice »Van Tongen« Med prvimi naročniki je bila zagrebška elektrarna, ena izmed tovarn, ki najbolj onesčišujejo ozračje hrvatske metropole. Kljub temu, da bo naprava veljala čedno vso — okrog 43 milijonov dinarjev, bodo vložen sredstva — gledano s stališča skupnosti — kmalu amortizirana. Brez dvoma bi take naprave obvarovale ljudsko zdravje in premoženje. In če zmore te stroške ena tovarna, zakaj ne bi pokazala dobre volje še druga? Kdo bi se razpravljal o relativno majhni vsoti, kadar gre za naše najdražje — za zdravje delovnih ljudi?

Sredstva za kinematografijo

Pobude Združenja reproductivne kinematografije za napredek kinematografskega omrežja

Probleme razvoja omrežja kinematografov v naši deželi je Združenje reproductivne kinematografije predložilo danes odboru Stalne konference mest, ki se ukvarja s kulturno-zabavnim življenjem v mestih. Odbor so seznanili tudi s predlogom Združenja, po katerem bi bilo treba samo v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skopju zagotoviti nekaj nad 42.000 novih sedežev v kinematografih. Zato bi morali zgraditi nove kinematografe in razširiti sedanje, za kar bi potrebovali 12,7 milijard din.

Odbor Stalne konference mest in predstavniki Združenja so se strinjali, da bi bilo koristno, če bi prispevek od domačega filma obračunavali po prometu vsakega posameznega kinema-

tografa ne pa po skupnem prometu podjetij. S tem bi se zmanjšali mnogi organizacijski in administrativni stroški ter zagotovila boljša repertoarska politika.

Ob koncu lanskega leta je bilo v naši deželi nekaj nad 1500 kinematografskih dvoran, ki so imele blizu pol milijona sedežev. Zanimivo je, da je 40 odstotkov vseh kinematografov v krajih z manj kot 5.000 prebivalci, ki pa nimajo dovolj obiskovalcev, v večjih mestih pa je čedalje bolj pereče vprašanje kinematografskih dvoran. Povprečna cena kinematografske vstopnice je znašala lani 47 din. Cene so zelo različne. V Beogradu povprečno po 70 din, v Ljubljani 50, v Skopju 45, v manjših mestih pa 20 do 30 din.

MED 300 MLAJŠIMI MLADINCI IN MLADINKAMI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

UGODNA OCENA vzlic slabemu vremenu

Po dvoboju mladih atletov Italije in Jugoslavije v Celju smo zapisali, da je uspeh gostov razumljiv glede na velik rezervoar, ki ga ima italijanska mladinska atletika. Tedaj smo omenili tudi, da se je italijanskega državnega mladinskega prvenstva v Bologni udeležilo več kakor 800 atletov in atletinj ter dodali, da za zdaj pri nas o takih številkah lahko samo še sanjamo.

lu, za nameček pa je bila isti dan na sporedu tudi še tekma štafet 4 x 100 m (predtekovanje in finale) in skok v daljino, ki je za sprinterje navadno tudi zelo vabljiva disciplina.

GERE - VANDAR PRVAKINJA
Zelo zanimiv je bil boj v skoku v višino, kjer nas se skoraj pričakovalo presenečenje. Jugoslovanska rekorderka Olga Gere, ki je pred tednom dni v Bukarešti osvojila srebrno kolajno na balkanskih igrah in s 164 cm letos že drugič izenačila svoj državni rekord, bi bila malone lahko poražena. Zagrebčanka Podnar je namreč preskočila enako kakor Geregova višino 150 cm in izgubila prvo mesto samo zaradi večjega števila poskusov. Geregova je tako le osvojila letošnje državno prvenstvo vsaj pri mladinkah, potem ko se je naslov prvakinje pri članicah izmuznil na račun Jugo-ve, ki pa (tudi ta je mladinka) zaradi poškodbe v Ljubljani ni šla na start.

Konačna ocena prvenstva je torej ugodna ne glede na slabe vremenske razmere. Bodoča tekovanja na bodo pokazala, koliko so bile do mislile napovedi o napredku mladih atletov utemeljene.

Sodniki pod čežniki, rekorderka pa nad letvico, Olga Gere ni preskočila 155 cm, čeprav je imela zadostno višino. Letvico je zrušila - z roko, kar kaže naša puščica. Po tekovanju pa je bila kljub temu zadovoljna, saj je vendar postala državna prvakinja. — (Foto: S. Busić)

Prijave za naše državno prvenstvo mlajših mladincev in mladink v Ljubljani (okraj 2000), pa so pokazale, da se je atletika napovedala siri tudi pri nas. Zlasti presenetljivo je bilo, da se je za tekovanje prijavilo kar 29 klubov, med katerimi so mnogi zelo oddaljeni od Ljubljane. Če se računamo, da imajo starejši mladinci svoje lastno prvenstvo v Karlovcu, smo lahko s številnim izkupičkom letošnjih tekem zadovoljni.

Zal pa je vreme prekrizalo mnogo lepih načrtov organizatorjev in tekmovalcev. Škoda, da je bilo zaradi dežja tekovanje v Ljubljani skoraj brez gledalcev, dalje da je bilo treba zaradi dežja odpovedati slavnostno otvoritev in izročiti naj-

boljšim trakov državnih prvakov v naglici, kajti mladinci in mladinke bi zares zaslužili, da bi pokazali svoje sposobnosti na velikem tekovanju. Le zamislite si, kako vse drugače bi bilo, če bi bile tribune polne in bi bili gledalci z odobravanjem in spodbujanjem spremljali vse te boje naših nadarjenih atletov. Propagandni učinek bi bil tako seveda še vse drugačen.

Dež pa je vse to onemogočil in tako smo bili na centralnem stadionu ob Titovi cesti priča preostanku občanov in mladinko so se zagrizeno borili in kljub slabim tekmovalnim pogojem v marsikateri disciplini postregli tudi z odličnimi rezultati. In naposled smo bogatejši za novo izkušnjo - kadar koli bi nam grozila suša, je treba samo prirediti kakšno atletsko državno prvenstvo - v Ljubljani.

NEZADRŽNI FOSNARCI
Izhod tekmovalcev si je prvi dan pridobil največ privržencev mariborski srednjeproglaš Fošnarč. Atlet je s tako prepričljivostjo zmagal v teku na 1000 m, da si od njega zasluži lahko še mnogo obojemo. Glede na dobro tehniko pri teku in smotno vzgojo, ki jo ima v matičnem klubu, ni odveč napovedovati, da so Narak, Važi in drugi najboljši jugoslovanski tekači dobili nevarnega tekmeča. Na srečo Fošnarč ni edini, ki mnogo obljublja. Praksa uči tudi, da v kasnejših letih niso zmeraj najboljši tisti, ki so ovsajali mladinska prvenstva. Zato je naš spisek tistih, ki lahko postanejo atletski velmojstri, seveda precej obširen.

VELIK NAPOR ZA MLADE ATLETE
Glede na veliko število prijav in dokaj nespretno predpisani urnik so mladi atleti in atletinje morali vsekar opraviti kar preobširni program dela. Zlasti značilno je to za tekače in tekačice na 100 m. Ti so najprej nastopili v predtekovanjih, nato v polfinalu in najboljši v finalu.

NOGOMETNA TEKMA ZA »POKAL EVROPE«

SZ : MADŽARSKA 1:0 (0:0)

Budimpešta, 27. sept. — Nogometna reprezentanca SZ je danes pred več kot 90.000 gledalci na stadionu NEP premagala Madžarsko 1:0 (0:0). Gledalci so razočarani odšli s stadiona, saj so zaradi poraza, marveč zaradi izredno slabe igre domače enajstorce, slavni madžarski nogometaši Tichy, Sandor, Boczi in drugi so se skoraj nerodno premikali po terenu, pri tem pa jim ni uspela prav nobena akcija. Sovjetski nogometaši pa so se predstavili kot moštvo izrednih fizičnih sposobnosti in viorane celote mladih nadarjenih igralcev.

Madžari so v prvih petih minutah streljali pet kotov, pa tudi v 25. minuti.

Nogometna tekma za prvenstvo nogometne podzveze Gorenjske med Trzinom in Bohinjem ni bila odigrana, ker Bohinjec v določenem času ni bilo na terenu. Tako je Trzin dobil ta dvoboj s 3:0 p. f.

min. niso zadeli v črno, ko je njihov srednji napadalec Tichy sam pred sovjetskim vratarjem lašinom zadal prav njega.

Strelec edinega zadetka je bil kričlec Vojnov. V postojajočem motivu so se najbolj izkazali Bububin, Ivanov in Netto, pri domačinih pa vratar Grosics.

NOVO PO TUJEM

BUDIMPEŠTA. — Na rednem zasedanju košarkarske federacije evropskih in srednjeevropskih držav od 26.—29. 9. m. v Budimpešti je organizacijski komite določil, da se bo tekovanje za »Pokal Evrope« začelo 1. novembra. Za to konkurenco je za zdaj prijavljenih 20 moških in 10 ženskih ekip.

BERN. — Atletska reprezentanca Norveške je zmaga nad Švico 133:78.

Rokometna tekma med Krimom in Koprom je bila dokaj razburljiva. Naš posnemek kaže trenutke pred vrati ljubljancanov.

ODRED : Svoboda 15:11 (3:3)
Mladost : Slovan 16:10 (7:7)

Kranj, 27. sept. — Dopoldne je bila tukaj prvenstvena rokometna tekma slovenske lige med domačo Mladost in Slovanom. Nasiplo je bilo pričakovat, lepo borbo zaradi dveh zaporednih zmog, Ljubljancanov, pa tudi domačini so obetali zadovoljivo formo. Gostje so šli sicer s 4:1 v vodstvo, vendar so domačini rezultat do polčasa izenačili, nato pa krepko ušli in izdatno zmagali. Tudi, tej tekmi je nagnalo deževno vreme.

ODRED 3 3 0 0 68:52 6
BRANIK 3 2 1 0 35:46 5
RUDAR 3 2 0 1 32:44 4
SLOVAN 3 2 0 1 51:49 4
MLADOST 3 1 1 1 62:62 3
KRIM 3 1 1 1 47:49 3
KOVINAR 3 1 0 2 60:57 2
KOPER 3 0 1 2 54:61 2
AJDOVŠČINA 2 0 1 2 43:52 4
SVOBODA 3 0 1 2 48:58 1

Z enoseda : SVOBODA : KOPER 19:8

DRAVA : MLADOST 12:3 (7:1)

PIRAN : SLOVAN 4:4 (2:2)

TAKOJŠNJA USLUGA

ZA NAPREDEK ORODNE TELOVADBE

Edini recept - načrtno delo

Ljubljana, 27. sept. Sinoči in danes dopoldne so se v številni dvorani na Taboru sestali najboljši strokovnjaki o prečih problemih, ki že več let hromijo to športno panogo. Sinoči je zasedal razširjeni odbor za vaje na orodju pri Zvezi »Partizan« Slovenije, danes pa so se posvetovale udeležili tudi številni delavci s terena in tekmovalci. Videli smo precej starejših tovaršev, ki se s to panogo ukvarjajo že desetletja, pa tudi precej mladih obrazov je bilo vmes. Navzgor so usotvorili niz slabosti, ki so nam znane pravzaprav že dolgo: premajhna množična osnova, pomanjkanje strokovnjakov, slabo delo v družini itd.

V razpravi, ki je bila zelo plodna, sta sodelovala tudi predsednik Zveze »Partizan« Slovenije tov. Ribič in tajnik Tomaž Šavnik. Tov. Ribič je med drugim naglasil, da tej panogi ni moč dati tovit nobenega monopola. Nič ne bo teledavcem prinesel uspehov na krožniku, je dejal tov. Ribič. Kako se bo orodna telovadba razvijala, je odvisno od gojev. delavci v tej zvrsti telesne

vzgoje pa se morajo boriti, da bodo le-ti čim boljši. Tov. Ribič je tudi poudaril, da orodna telovadba ni moč razviti s kakršnimi koli profesionalnimi metodami, pač pa je treba najboljšim tekmovalcem, tako kot ostalim športnikom, pomagati z dodatno prehrano, izboljšanjem pogojev za trening in podobno. Skratka, od vztrajnega, načrtnega in predvsem prizadevanja dela je odvisno, kako bomo uspeli dvigniti raven orodne telovadbe. Med drugim je

gov. Ribič omenil potrebo po znanstvenem delu v smislu kajti strokovno-tehnično delo v vseh športih je postalo danes v svetu že povsem znanstveno.

Po izčrpnih razpravi je bila izvoljena osemčlanska komisija, ki bo sestavila delovni načrt, obenem pa pripravila predloge za razširitev odbora pri Zvezi »Partizan« Slovenije. O prečih problemih v tej panogi bomo v kratkem še poročali.

JUGOSLOVANSKI TELOVADCI V RIMU

Na mednarodnem tekovanju v orodni telovadbi v Rimu sta Jugoslovanci Petrovič in Lekić zasedla 4. oziroma 8. mesto v izredno hudi mednarodni konkurenci 12 tekmovalcev iz 6 evropskih držav. Prvo mesto je zasedel Italijan Vicardi s 57,65 točke, medtem ko sta Jugoslovanci zbrala 56,10 oziroma 54,90 točke.

Na predsinocnem tekovanju v rimski olimpijski športni palači sta nastopila po dva najboljša telovadca iz Francije, Italije, Jugoslavije, Zahodne Nemčije, Romunije in Švice. V ekipni konkurenci sta Jugoslovanci s 111 točkami zasedla 3. mesto za Švico (113,60) in Italijo (113,10). Četrta je bila Zahodna Nemčija (110,90), peta Romunija (104,10) in šesta Francija 101,20.

KOLESARSKA DIRKA

»PO BOLGARIJI«

Bolgari vodijo

V IX. etapi mednarodne kolesarske dirke po Bolgariji od Gabrova do Loveča je zmagal Hansmann (CSR), ki je 69 km prekosaril v 1:49:30 ure. V skupini z zmagovalcem je prišel na cilj tudi najboljši Jugoslovčan Zirovnik, 9 sekund za njo pa se naš Levacik, slabo minato pozeja, ni postavil, pa je s šestimi pedali in močno zastal za tekmeči.

V skupni oceni vodi Bolgar Kocov 35:14:39, najboljša Jugoslovanka pa sta 18. (Levacik 35:33:22) in 15. di Bolzarija (36:05:09), ugodnija (Zirovnik 35:23:02). Med ekipami voja je četrta (36:29:54).

Veselin Petrovič je moral po pred-roke ter operacije zapustiti tekovanje, vendar je že zapustil bolnišnico in zdaj spremlja vožnjo - v avtomobilu.

Tedijev memorial

Maribor, 27. sept. — V nadaljevanju tekovanja najboljših slovenskih teniških igralcev za Tedijev memorial so na igriščih v Ljudskem vrtu klub prekinirav zaradi dežja vendar igrali dalje po sporedu. Najzanimivejše igre so bile v konkurencah moških posamezno in moških parov. V zaostali četrtfinalni igri za moške je Pucihar (O) premagal Rateja (B) 6:4, 6:1, v polfinalu pa sta bila nato rezultata: Lovrene : Mulej (oba B) 6:0, 6:0, Pucihar (O) : Toš (B) 6:3, 6:4. V prvi polfinalni igri moških parov sta Pucihar in Ogrin premagala državna mladinska prava Muleja in Ferencaka 6:0, 7:5, 6:4, čeprav sta Mariborčana v drugem nizu vodila 4:1. V igrah mešanih parov je nastopila tudi vдова Srečka Voglarja Tedija. Skupaj z Žižkom je izbrala četrtfinalno srečanje s kombinacijo Rateja-Unterlechner 4:6, 6:4, 6:2. Doledel leček. Katicini pa sta premagala dvojico Mesarič - Mesarič 6:2, 6:3.

V polfinalu žensk je H. Lovrenc premagala Mesaričevico 6:0, 6:4, Katičnikova pa Kranjčičevico s 6:0, 6:3. V finalu veranskega turnirja sta se igrala Žižek z zmago nad Koserjev 8:6 w. e. in Bergant z uspehom nad ing. Fabjanom 4:6, 6:1, 6:2.

NEDELJSKI MOZAIK

Litija : Slovan 4:3 (1:2). V prvenstveni tekmi ljubljanske nogometne podzveze je Litija premagala Slovana iz Ljubljane 4:3 (1:2). — Pionirji : Litija - Proleterac II. 4:0.

V nadaljevanju prvenstva v mariborski nogometni podzvezi so bili rezultati taksi : Slavia Gorina : Furian 4:1 (2:1), Branik B : Maribor B 6:3 (3:1), mladinci Branik : Sobota 5:3 (3:1), Maribor : Kovinar 5:0 (3:0).

FISCHER - OLAFSSON

V SREDO

Bled, 27. sept. — Prekinjena partija iz XII. kola šahovskega turnirja kandidatov med Fischerjem in Olafssonom bo ponovno na sporedu v sredo 30. t. m.

Z blejskih šahovnic

XII. KOLO

TALJ - PETROSIAN (Spanka)
1. e4, e5 2. Sf3, Sc3 3. Lb5, ad 4. La 4, Sf6 5. 0-0, Le 7 6. Tel, b5 7. Lb3, 0-0 8. c3, d6 9. h3 Sa5 10. Lc2, Sc3, 0-0 11. 0-0, Kf7 12. c3, Lf6 13. Sc6 14. Sb2, exd 15. Lb2, Sd7 16. Sxd4, Sxd7 17. Lxd4, Lf6 18. Sf3, Te8 19. Dd2, Sc2 20. Td1, Sxe 4 21. Lxe 4, Lxe4 22. Lx16, Dxf5 23. Dxd6 remi.

KERES - BENKO (Spanka)
1. e4, e5 2. Sf3, Sc3 3. Lb5, ad 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Tel, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Sb8 10. Sd4, Lb7 11. dxe, dxe 12. Dd8, Lxd8 13. Sxe5, Sxe4 14. Le3, Lf6 15. Sg4, Sd7 16. Sd2, Sxd7 17. Lxd2, Ties 18. Lf4, Lxel+ 19. Txel, Tcs 20. Le2, g2 21. Td1 in črni se vda.

SMISLOV - GLIGORIC

(Nimcoindijka)

1. d4, Sf6 2. c4, eb 3. Sc3, Lb4 4. e3, c5 5. d5 6. a3, Lxc3+ 7. bxc, 0-0 8. exd, exd 9. Ld3, Sc6 10. 0-0, Lg4 11. De1, LxKf3 12. gxf, Te8 13. Dd1, Sb5 14. Kh1, Dd4 15. dxc, Sc5 16. Le2, Sf6 17. Tg1, Dxf2 18. Td1, Tads 19. Tg2, Dh4 20. Dg1, Sg6 21. Txb7, Dh3 22. Txa7, Tbs 23. cb, Td1 24. c7, Deb 25. Ld3, Tbs 26. Lxb, Lxc3 27. Lb2, Td7 28. Ucf7, Dxc8 29. Dc1, d4 30. Lxd4, Sd5 31. Tcs, Dds 32. e4, Sd4 33. Tce2, Sd3 34. Dc3, Sd4 35. Lb2, Sc6 36. Tc1, Sg4 37. Tbe2, h6 38. Le5, Sg6 39. Lc3, Sg5 40. Dd3, Sc6 prek.

FISCHER - OLAFSSON (Spanka)
1. e4, e5 2. Sf3, Sc3 3. Lb5, ad 4. La 4, d6 5. c3, Ld7 6. d4, Sc7 7. Lb3, h6 8. Sb2, Sg6 9. Sc4, Le7 10. Sc3, 0-0 11. 0-0, Kf7 12. c3, Lf6 13. Te1, Kh5 14. a3, Dd8 15. h4, Ld8 16. Sf5, Sze 17. dxe, dxe 18. De2, Le6 19. Lxe6, fxe 20. Sxe7, Lxe7 21. De2, Dd8 22. h4, Tt6 23. Sh2, Tals 24. h5, Dd8 25. Lc3, Ld6 26. a4, Sd8 27. Tecl, Dd8 28. f3, Dd8 29. e4, Sc6 30. h5 Sa5 31. Td1, Sb3 32. Tab1, Sc5 33. a5, Sa4 34. Tdel, Lc5 35. Lxc5, Sxe5 36. Dc3, Dc7 37. Td1 Tt4 38. Tb4, Td5 39. Td1, Kh7 40. Kh1, Dd6 41. Td2 prek.

NA POLOVICI JESENSKE POTI V II. ZVEZNI NOGOMETNI LIGI

TOKRAT - ZMAGA DRUGOD

Ljubljanski Odred si je včeraj »spesodile« starega tekmeča osišekega Proleterja na njegovem igrišču in se v lestvici zavihtel na peto mesto — Vodi slej ko prej banja-luški Borac

Včerajšnja prvenstvena nedelja — povejmo kar takoj — se je spet srečno končala za slovenskega ligaša. Odred si je to pot — več ko zadovoljno, predvsem pa nepričakovano — zapisal drugo zaporedno zmago, o kateri skorajda niso sanjali niti njegovi največji optimisti. Prav so imeli Proleterjevi funkcionarji, ko so o gostih iz Ljubljane dejali pred tekmo, da so zanje vsakokrat neprijeten nasprotnik. In prav ta »neplanirani« dobiček v Osijeku je dvignil Odred na peto mesto v razpredelnici. Do prvih točk je konec koncev prišel še zadnji in novopečeni ligas Igman, ki se je doma znesel nad Lokomotivo. Sarajevski Željezničar je vnovič moral priznati, da bo moral »delati« v tej konkurenci nič manj naporno ter zahtevno kakor leto dni poprej v I. zvezni ligi. Včeraj mu je pred njegovim občinstvom prebral še eno lekcijo edini neporaženi — Borac iz Banja Luke.

ODRED : PROLETER 3:1 (3:0)

Osijek, 27. sept. — Na mestnem stadionu v Osijeku je srečanju med domačim Proleterjem in Odredom iz Ljubljane prisostvovalo 4000 gledalcev. Le-ta pa so razočarani zapustili stadion sprčo neuspeha svojega moštva, ki ga je Odred premagal s 3:1 (3:0). Strelci: v 5. min. Brezgar, v 32. in 40. Oblak (O.) ter v 75. Rudic (P.). Sodil je Dvornic iz Subotice.

Odred: Babnik, Medved, Pir, Gruden, Berginc, Gogulj, Velkavrh, Virant, Brezgar, Oblak, Plastič.

Proleter: Trajč, Petrović, Slatković, Djurdjević, Rukavina, Karapandža, Stojić, Novaković, Rudić, Kasač, Bilger.

Igra je imela v prvem polčasu neverjeten potek. Navzlic veliki premoči domačih in njihovih številnih strelcov na Odredovih vratih — so gostje v štirih prvorodih dosegli tri gola: v 5. minuti Brezgar, drugi in tretji gol pa sta bila delo nevarnega napadalca Oblaka.

Po odmoru so bili dogodki na igrišču močno podobni igri v prvem delu tekme. Proleter je nenehno napadal in bil pogostokrat pred vrati Ljubljancov, toda gol, in še to edini, je dosegel šele v 75. minuti s prostim strelom z 18 m, ko je Rudic poslal žogo v vogal Odredovih vrat. Domači igralci so

potem napadli še z večjo silo toda zaman. Odredov vratar Babnik je imel izreden dan. Branil je tudi žoge, ki so bile tako rekoč že v vratih.

Zagreb : Šibenik 5:1 (2:1)
Željezničar : Borac 1:2 (0:1)
Varteks : Trešnjevka 2:1 (1:1)
Igman : Lokomotiva 3:2 (2:1)

II. ZVEZNA LIGA

Borac	5	0	0	15	6	10
Proleter	3	0	2	12	8	6
Split	3	0	2	12	8	6
Varteks	3	0	2	9	6	6
Odred	3	0	2	9	6	6
Šibenik	3	0	2	6	7	6
Trešnjevka	2	0	3	11	9	4
Željezničar	2	0	3	9	9	4
Lokomotiva	2	0	3	13	14	4
Zagreb	2	0	3	14	20	4
Elektrotraj	1	0	4	4	10	2
Igman	1	0	4	5	12	2

V II. zvezni ligi (vzhod) so bili v V. kolu doseženi tile rezultati: Srem : Mačva 3:1 (1:0), Radnički : Rabotnički 6:1 (3:1), Spartak : Pobjeda 1:1 (0:1), Vardar : Proleter 4:1 (3:0).

SUTJESKA : NOVI SAD 1:3 (0:1)

PO ŠTIRIH KOLIH SREČANJ V SLOVENSKI CONSKI LIGI

Branik in Rudar dobivata

Deležno vreme, razmočena igrišča, neukrotljiva žoga — to so značilnosti včerajšnjih srečanj IV. kola v slovenski conski ligi. Če k temu pristojemo še izredno učinkovitost strelcev — bilo je doseženih 29 golov na šestih tekмах domačih in gostujočih, tedaj je pred nami precej jasna slika o nedeljnih dogodkih na zelenem polju. Gostujoča moštva so pospravila le pet točk, medtem ko so bili tokrat domači srečnejši. Oba novince — Ilirija in Nova Gorica — sta še zmeraj brez točk, pa še s precej slabšo razliko v zadetkih. Na vrhu lestvice se trdno držijo Branki, s točko manj in lepo obetajočo razliko v golih pa ga naslednje trboveljski Rudar. Ljubljanski klubi so precej na repu lestvice z dokaj slabim izkupičkom.

Ilirija : Kladivar 0:3 (0:1)

Tudi v četrtem srečanju v borbi za točke v slovenski conski ligi je Ilirija iz Ljubljane doma ostala praznih rok. Tokrat jo je premagal

celjski Kladivar 3:0 (1:0). Gole so dosegli: v 30. Hribnik, v 58. Marinkič ter v 84. minutu Zajc. Sodil je Janžekovič iz Maribora, gledalcev je bilo okoli 200.

Moštvo Ilirije se je težko upiralo razigranim gostom, redke prilagoditve za doseg golov pa so zapravljali prepočasni napadali domačini. Kladivar je igral z dolnimi predložki in hitreje ustvarjal ne pa so preveč na kratko podajali, varne prilagoditve za gol, domačini tako da se je žoga ustavljala v njih. Tekmo je ves čas vodil dež, igrišče pa je bilo močno razmočeno.

Grafičar : Nova Gorica 4:3 (2:0)

Ljubljana, 27. sept. — Na blatnem igrišču Svobode na Viti se je prva značila Nova Gorica in je izvedla nekaj medijih akcij. Pozneje so prevzeli pobudo domačini, ki so do odmore zabili dva gola. V prvih minutah drugega polčasa so imeli gostje spet rahlo premoč, toda z nadaljnjo napadno taktiko, razen tega bi Brezar I., ki je zavzel mesto srednjega krila in bil zelo dober, nedvomno bolj koristil v napadu, kjer si je prizadeval Mihečič. Strelci: Rojnik 3 ter Frančič in Grafičarja je ta prednost kmalu splahnula. Šele v zadnjih minutah so gostje dosegli dva zaporedna gola. Za domačo so bili uspešni Podobnik 2, ter Čučnik in Smole po enega, za goste pa Faganek, Črnič in Smole (avtogol). Sodil je Janžekovič iz Ljubljane.

Rudar : Izola 7:0 (4:0)

Trbovlje, 27. sept. — Gostje so visok poraz popolnoma zaslužili, saj so ves čas igrali izredno silovito. To so kmalu spoznali domačini in s strelci od daleč ogrožali nasprotnikova vrata. Serijo za-

tekmovali v teku na 600 m je bilo toliko, da so morali startati v dveh skupinah.

DRUGI DAN DRŽAVNEGA ATLETSKEGA PRVENSTVA ZA MLAJŠE MLADINCE IN MLADINKE

Za najboljše tudi - rekordi

Ljubljana, 27. sept. Centralni stadion na Titovi cesti je bil danes klub neprestanemu naližu še drugi dan prizorišče bojev za državno atletsko prvenstvo mlajših mladincev in mladink. Vse značilnosti, ki smo jih omenili za včerajšnji dan tekmovalja, veljajo tudi tokrat. Atleti so bili borbeni, rezultati zadovoljivi in udeležba prav tako. Gledalcev seveda spet skorajda ni bilo, čeprav so bili bolj mladih atletov in atletinj izredno zanimivi.

Kljub razmočnim tekmovalnim trasam smo tudi danes lahko zabeležili nekaj novih rekordov. Na nemogočem skakališču je Burgerjeva iz Vardarja postavila nov hrvatski rekord v skoku v daljino, Kladivarjeva štafeta mladink 4 x 60 m pa se je z znakom 31.0, ki jo je dosegla že v predtekmovalju, vpisala med državne rekor-

derje. Enak uspeh je pripisati tudi moški štafeti 4 x 300 m v dobro Dinamo. Ze včeraj pa je ženska štafeta 4 x 100 m Kladivarja s časom 1:51,3 postavila nov slovenski klubski rekord za mladinke.

Tudi danes sta napravila najboljše vtiš Mariborčan Fošnar in novo zmago na 2000 m in Zagrebčan Bosnar z uspehom tudi na 300 m brez ovir. Zelo se je izkazala metalna kopja iz Lovrenca na Pohorju Kačičeva, ki je osvojila državno prvenstvo ter kranjski metalce kroglo Blenkus, ki je presenetljivo potisnil na drugo mesto znanega Rapajčiča. Drugo zmago je zabeležila tudi Silanova — v teku na 60 m.

Urnik tudi danes ni bil posrečen, saj so morali najboljši tekači na 300 m kar štirikrat preteči to progo, kar je za mladince gotovo prevelik napor. Organizacija tekmovalja pa je bila glede na vremenske razmere tudi tokrat zadovoljiva.

Med klubi je bila pri moških najuspešnejša zagrebška Mladost s tremi osvojenimi prvenstvi, za njo pa so Spartak, Branki in Vojvodina po dva, osem klubov pa si je priborilo po en prvenstveni naslov, med njimi tudi Kladivar in Triglav. Po republikah je izkupilek tak: Srbija 7 prvih mest, Hrvatska 5, Slovenija 4 in Črna gora 1. Pri mladinkah je bil daleč najuspešnejši Kladivar s petimi prvimi mesti, pred Sento 3, Partizanom (Lovrenc), Slobodo, Radnikom iz Vrbsa in Vojvodino s po enim prvim mestom (Slovenija 6, Srbija 5, Hrvatska 1).

MLADINCI — 300 m: Bosnar (Ml.) 36.4, Sp. (ZK) 37.3, Gazali (Sp.) 37.3; 2000 m: Pošnar (Br.) 5:46.0, Benuš (Rv.) 5:55.1, Čepič (Mo) 6:00.0; 110 m ovire: Kerovec (Ml.) 15.5, Mičič (ZK) 15.6, Botič (ASK) 15.8; 400 m: Dinamo 2:30.7, Sportak 2:32.5, Kladivar 2:38.8 — Troškot: Dilič (Sp.) 13.85, Radulov (Voj.) 12.82, Fajke (Voj.) 12.72, — palica: Sašič (Voj.) 340, Marolt

TABLICA SCL

Branki	4	4	0	0	17:5	8
Rudar	4	3	1	0	19:2	7
Triglav	4	3	0	1	12:8	6
Kladivar	4	3	0	1	11:10	6
Maribor	4	2	1	1	5:4	5
Sobota	4	2	0	2	10:5	4
Ljubljana	4	2	0	2	9:13	4
Grafičar	4	1	2	1	6:9	4
Krim	4	0	3	1	2:3	3
Izola	4	0	1	3	3:15	1
Nova Gorica	4	0	1	4	10:19	0
Ilirija	4	0	0	4	1:12	0

NOVO PO TUJEM

MOSKVA. — Nogometna »Be« reprezentanca je pred 90.000 gledalci premagala ustrežno ekipo SZ 2:0 (2:0).

DUNAJ. — Po nedeljskih tekмах avstrijskega nogometnega prvenstva vodi na lestvici: Vienna z 9 točkami; predrapidom in LASK.

PARIZ. — Atletska reprezentanca Francije je v Parizu premagala reprezentanco Švedske s 100:103 točkam.

RIM. — Na mednarodnem atletskem tekmovalju je Zah. Nemčija premagala Italijo 107.5:100.5 točkam, Italija pa Finsko s 106:109 točkam.

Nedeljski mozaik

V tekmovalju za kvalitetno bokarsko prvenstvo Srbije je bil prvi Radnički zmagal nad beograjsko Crveno zvezdo 13:7, beograjski Partizan pa je premagal krajnjega tekmeča Radničkovo s 11:7.

Nekaj izidov pionirskih nogometnih tekem na Koroskem v Ravnah: Fužinar B : Partizan (Cma) 0:1 (0:1); V Prevaljah: Korotan : Fužinar A 1:2 (1:1); v Dvornogradu: Ojstrica : Partizan (Mežica) 0:0 mladinci v Ravnah: Fužinar : Maribor B 5:2 (1:2). E. W.

Košarka (ženske): SZ : Poljska 46:46

EKIPNO PRVENSTVO SLOVENIJE V BOKSU

Konec oktobra — prve borbe

Bokarska zveza Slovenije je na nedavnem sestanku v Ljubljani najizčrnejše razpravljala o letošnjem moštenem republiškem prvenstvu, o vzgoji novega strokovnega kadra ter o nekaterih najvažnejših nalogah v prihodnjem letu.

Jedro celotne razprave je bilo povečano jesenskemu in pomladanskemu ekipnemu prvenstvu LRS. Za to tradicionalno tekmovaljevanje so se letos prijavili štirje klubi, in sicer mariborski Branki in »Maribor«, ter ljubljanska kolektiva »Odreda« in »Ljubljana«. Mladi celjski boksarji ki so šele pred nedavnimi uspehi lasten klub, za to ligaske tekmovaljevanje bržkone še niso zreli, zato se tudi niso prijavili. Po žrebanju starih števil je republiški odbor že določil pare prvega kola, Dne 24. ali 25. oktobra bosta na sporedu srečanja: Ljubljana : Maribor in Ljubljana : Maribor. Razpored preostalega jesenskega prvenstva pa je takle: 7. ali 8. novembra Maribor : Branki in Odred : Ljubljana ter 21. ali 22. novembra Ljubljana : Branki in Maribor : Odred.

Na tekmovalju bodo smeli nastopiti tudi mladinci, stari nad 16 let, toda samo, če se bodo lahko izkazali s posebnim zdravniškim in klubskim dovoljenjem.

SLOVENSKA KOŠARKA

Odred:Postojna 67:33 (35:19)
Olympia II : Škofja Loka 48:46 (25:20)

Ilirska Bistrica : Celje : 21

OBVESTILO

Prvenstvena košarkarska tekma Crv. zvezda : Olympia, ki bi morala biti sinoči, je bila zaradi težja preločena na danes ob 18. uri na igrišču pod muzejem NOB.

ZADNJE VESTI

AVTOMOTO DIRKE V CELOVCU

Uspešni Jugoslovani

Celovec, 27. sept. — Na mednarodnih avtomoto dirkah v Avstriji so se na znani progi s Podkorena jugoslovanski vozači plasirali zelo dobro, saj so osvojili dve prvi in eno drugo mesto.

Boris Oblak je zmagal na motorju »Ducati« v kategoriji 125 kub. cm, Franc Volmajer pa je na motorju NSU zmagal v kategoriji 175 cm. Snejder in Radenič sta v tekmovalju motorjev s prikloplanci osvojila v hudi konkurenci drugo mesto. Na teh dirkah je sodelovalo 78 motočiklistov in 77 avtomobilistov in devetih držav.

Dirka po Bolgariji končana

V zadnji etapi kolezarske dirke po Bolgariji je zmagal domačin Kocov, ki je 168 km do Sofije prekočel v času 4:48.25. V drugi skupini sta prispela na cilj jugoslovani Zirovnik (11.) in Levačič (11.). Sebenik je zasedel 36. mesto.

V skupni oceni je med ekipami zmagala Bolgarija 120:97.51 pred Poljsko. Anglijo in Jugoslavijo 129:32.12 in še enajstimi ekipami. Med posamezniki je zmagal Bolgar Kocov 39:54.04, jugoslovani so na naslednjih mestih: 29. Vučković 40:37.02, 47. Sebenik 41:53.04.

Najboljši slovenski kolezar Janez Zirovnik (Rog) je zasedel 18. mesto s časom 40:23.29.

ZVEZNA ODOBJARSKA LIGA

Mladost : ŽOK Ljubljana 3:0

Zagreb, 27. sept. — Ljubljancani so v srečanju s kandidatom za naslov državnega prvaka popolnoma odpevali. Kljub težji za Zagrebčani prikazali odlično odbojko in zmagali povsem zaslužen.

Ženska odbojarska liga: Mladost : Maribor 3:1 (9:15, 15:8, 15:8 in 15:7).

Branki : Fužinar 3:2

Ravne, 27. sept. — V prvenstveni odbojarski tekmi je mariborski Branki zaslužen zmagal nad domačim Fužinarjem 3:2 (15:10, 15:3, 12:15, 15:15, 15:2). Domačini so v odličnem petem nizu popolnoma klonili ter tekmo izgubili po vsej pravici. Igra je sodil Andrić iz Maribora pred 300 gledalci. Najboljša med gosti sta bila ing. Škerbinjek in Drakšter, med domačini pa Urnat, Pogorelnik in Peruš.

ELEKTRA : JESENICE 3:2

JESENICE, 27. sept. — V tekmi slovenske republiške odbojarske lige je Elektra prijetno presenetila in zmagala nad Jesenicami 3:2 (15:5, 11:15, 13:15, 15:8, 15:10). S to zmago si je Elektra prejkone zagotovila drugo mesto in s tem pravico do igranja v kvalifikacijah za zvezno ligo.

boj pionirskih reprezentanc Ljubljane, Kranja in Javorjani. Najuspešnejši so bili Javorjani s 147 krogi pred Ljubljano (136) in Kranjem (134). Med posamezniki je bila najboljša Tatjana Reboli (Ljubljana) 177 krogov.

I. V.

Dvojni prvak — Mariborčan Fošnar

ČASOPISNO PODJETJE »DELO«

KI JE ORGANIZIRALO PRENOS PARTIJ SAHOVSKEGA TURNIRJA KANDIDATOV ZA SVETOVNO PRVENSTVO NA BLEDU, KI JE VSAK DAN V DVORANI DOMA SINDIKATOV V LJUBLJANI, MIKLOŠICEVA CESTA, BO PRIREDILO V PONEDELJEK 28. SEPTEMBRA 1959

PRIJETNO PRENEČEČE

IZZREBANE BODO TRI OŠTEVILČNE VSTOPNICE — ZA IZZREBANCE BO ORGANIZIRALO ČASOPISNO PODJETJE »DELO« V TOREK DNE 29. SEPTEMBRA BREZPLAČEN OBISK TURNIRJA NA BLEDU

PETO KOLO V I. ZVEZNI NOGOMETNI LIGI

Edini nepremagani - Dinamo

Peta prvenstvena nedelja v I. zvezni ligi — deževna je bila s težkimi tereni povsod, kakor pri vseh drugih včerajšnjih sportnih prireditvah — je navrgla tri krepke zmagi trem »velikim« — se pravi vsaj trem takim, katerih imena je treba vsako sezono izgovarjati s spoštovanjem, in sicer Dinamu in Hajduku kar z razliko šestih golov in še prvaku Crveni zvezdi v krajevnem spopadu z domačim Partizanom.

Pravzaprav te točke niti niso šle proti pričakovanjem v korist favoritov, razen morda v Beogradu, kjer so tudi privrženci Partizana računali z enakimi ali vsaj podobnimi možnostmi za zmago svojih. Sloboda iz Tuzle (to je bilo že v soboto) si tudi v tem kolu ni dala potresti mreže, čemur pa tudi domačini iz Beograda niso bili kos, tako da so vrli Tuzlanci pospravili še pol izkupička in se slej ko prej »sončijo« na tretjem častnem mestu v prvenstveni razpredelnici. Rečani morajo vzlic vsem notranjim injekcijam in vsem dobrim sklepom naprej korakati kot zaščitnica — brez točke in s samimi tremi goli v dobro iz petih tekem. Sicer pa

v prvenstveni tabeli ni velikih pretresljajev, kolikor ne gredo na račun prej omenjenih izdatnih zmag favoritov.

Največ zanimanja je veljalo seveda beograjskemu derbiju (morda ni odveč zapisati celo to, da je »Tanjug« prvo vse objavil celo z obratnim rezultatom, kakršen je bil v resnici), na kateri je bilo nič manj ko 50.000 gledalcev, ki so vsaj do polčasa računali z zmago enega ali drugega tekmeča. Po odmoru se je sreča nasmehnila Zvezdi; v ostalem je bila igra precej povprečna in ni zadovoljila občinstva, kakor mnoge druge med tema dvema partnerjema.

Podobno zadovoljno so se razhajali tudi gledalci na Dinamovem stadionu v Zagrebu, kjer so zagrebški »modri« dobesedno strli črnogorskega predstavnika v tej ligi. V Novem Sadu so domačini zasluženo, toda najtesneje obračunali z Radničkimi iz Beograda. Velež je srečrjal vse račune Rijeke, Sarajevo pa je moralo dvigniti roke pred Splitčani. Prvenstvena lestvica se je začela razvlečati in so razmaki med posameznimi tekmi že vidnejši. Prva tri me-

sta so za zdaj krepko v rokah Dinamo, Vojvodine in Slobode.

Dinamo : Budućnost 6:0 (4:0)
Vojvodina : Radnički 1:0 (0:0)
Hajduk : Sarajevo 7:1 (3:1)
Partizan : Crvena Zvezda 0:3 (0:0)
Velež : Rijeka 3:1 (2:0)

TRI ČETRTINE XVII. KOLA ZVEZNE KOŠARKARSKE LIGE

PARTIZAN : LJUBLJANA 87:87 (45:48)

BEograd, 27. sept. V prvenstvenem srečanju zvezne lige sta moštvi domačega »Partizana« in »Ljubljane« igrali neodločeno 87:87 (45:48). Pred 500 gledalci sta tekmo sodila Pečinič (Lj.) in Speljak (NB).

Partizan je bil boljše moštvo samo do polovice prvega polčasa. Tedaj so prevzeli pobudo gostje, zlasti s strelci iz daljave. Od tedaj pa vse do konca tekme »gostje« vodili z nekaj koši prednosti. Domačini so izravnavali rezultat iz prostega meta v zadnjih sekundah.

Pri Ljubljani so igrali najboljše Cretnik, Škerjanc in Zupančič. Ljubljana : Cretnik 28, Eisel 2, Kumer 8, Zupančič 17, Vrančič 9, Potočnik 4, Škerjanc 2.

DINAMO	5	5	0	0	17:1	10
VOJVODINA	5	4	0	1	10:1	8
SLOBODA	5	3	1	1	3:7	7
C. ZVEZDA	5	3	0	2	9:6	6
PARTIZAN	5	2	2	1	14:10	6
HAJDUK	5	2	1	2	14:7	5
VELEŽ	5	2	1	2	9:5	5
BEograd	5	1	2	2	6:5	4
RADNIČKI	5	2	0	3	4:4	4
SARAJEVO	5	1	1	3	3:13	3
BUDUCNOST	5	1	0	4	4:15	2
RIJEKA	5	0	0	5	3:23	0

Proleter : Željezničar 66:57 (30:33)

Zrenjanin, 27. sept. — Pred 1000 gledalci je sinoči v tekmi XVII. kola zvezne košarkarske lige domači Proleter zmagal nad karlovačkim Željezničarjem 66:57 (30:33). Gostje kljub vodstvu v prvem polčasu niso mogli obdržati prednosti do kraja. Največ košev za domačine je dosegel Loci (10), za goste pa Kasum (19).

Zastava : Beograd 90:73 (47:36)

Kragujevac, 27. sept. V sinočni prvenstveni tekmi je Zastava nepričakovano premagala Beograd 90:73 (47:36).

Za vse - nagrajevanje po enoti proizvoda

Opekarna v Križevcih pri Ljutomeru je izboljšala kvaliteto izdelkov, odpravila nadure in nedeljsko delo — Večja skrb za stroje

Opekarna v Križevcih pri Ljutomeru je letos za celotni kolektiv določila sistem nagrajevanja po enoti proizvoda. To se je že prve mesece odrazilo na proizvodnji in na pripravi izdelkov za večjo kvaliteto izdelkov, znižanje proizvodnih stroškov, odpravo okvar na strojih in podobno. Pri proizvodnji enega milijona opečnih enot so letos porabili za 14% manj delovnih ur kot lani. Pri dosedanjih praksah so delavci pri okvari stroja poklicali delavnico, ki je stroj prevzela in popravila. Sedaj pa se takoj sami potrudijo, da bi stroj čimprej stekel. Celoten proizvodni proces so v tovarni

razdelili na sedem obratovskih enot (si.kopok, strojna izdelava zidakov, žganje opeke, sortiranje opeke, nakladanje opeke na vagon in zimske nakopi). Vsaka skupina ima svoj mesečni plan, ki predvideva, na primer, v septembru pri proizvodnji zidakov izdelavo 350.000 kosov. Pri tem so točno določeni normativi za porabo električne energije, amortizacije, plače izdelave, plače režije in režijskega materiala. To pomeni, da so izračunali skupne stroške za celotno proizvodnjo, ki znašajo na primer okrog 824.000 dinarjev pri proizvodnji 350.000 kosov zidakov. V kolikor pa delavci z večjo pridnostjo in iznajdljivostjo te stroške znižajo, jim pripada polovico razlike, medtem ko drugo polovico razdelijo na skladi. Na podlagi dvoletnega povprečja kvalitete so izračunali, da izdelajo 96,3% zidakov prve, in 3,7% zidakov druge kvalitete. Te podatke so porabili kot normativ v letošnjem letu in dosegli v letošnjem prvem polletju lep uspeh. Tako so izdelali 99% zidakov prve, in samo en odstotek zidakov druge kvalitete. Podobno je tudi pri drugih artiklih, pri katerih premijski pravilnik tudi posebej upošteva dvoletno povprečje kvalitete.

Z novim načinom nagrajevanja po enoti proizvoda so odpadli letos vse nadure v proizvodnji in nedeljsko delo. Kljub temu pa so letos proizvodnjo povečali povprečno mesečno za 60.000 opečnih enot. Letos so sicer v prvem polletju porabili 1663 nadur, vendar

samo za nakladanje vagonov in za popravilo strojev. Lani v prvem polletju pa so zabeležili kar 5225 nadur. Boljše delo kolektivna opekarna v Križevcih se je odrazilo tudi pri osebnih dohodkih, ki so se letos v prvem polletju povečali za 15 odstotkov.

Opekarna v Križevcih je začela graditi tudi nov obrat v Lukavcih, ker je dosedanj pogorel. Nov opekarniški obrat bo sodobno opremljen ter bo imel umetne sušilnice.

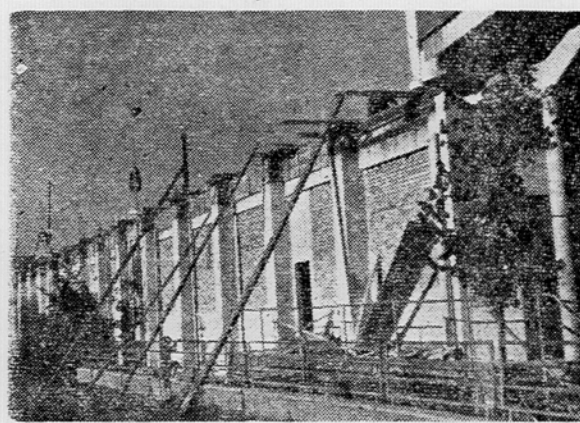
V Mariboru so odprli otroški vrtec v Pristanu, ki je sodobno opremljen in moderno urejen. Stevilne vzgojiteljice lahko nudijo otrokom v vrtec razne možnosti za zabavo, razvedrilo in vzgojo. Fotografija prikazuje šest otrok okoli svoje vzgojiteljice (Foto: M. Kos)

OB TEDNU POZARNE VARNOSTI

»POZAR« V TIVOLIJU

Danes: parada in predvajanje filmov

Ljubljana, 27. sept. — V okviru prireditve Oskrbe gasilske zveze v tednu požarne varnosti je bila danes dopolnilna praktična vaja na gradbišču v Tivoliju. Hiša je bila v švicarskem slogu (odtudi ime). Drugo in tretje nadstropje sta lesena lesenja pa so tudi številni balkoni in stopnišča, tako da je nevarnost požara velika. Zaradi neugodne lege je voda stanovanecem le dve do tri ure dnevno na razpolago, v bližini pa tudi ni nobenega hidranta. Če bi ožen zajel stavbo bi bila škoda ogromna, saj bi ostalo brez strehe 32 družin s 120 stanovalci.

V tovarni pihništva »Brest« v Cerknici, ki jo je poleti precej prizadel hudi požar, izkoriščajo lepe sončne dneve in hitijo z obnovo pogorelega trakta. Če bo šlo vse po sreči, računajo, da bo do meseca novembra obnova zaključena, tako da bo pozimi tovarna že začela spet obračevati s polno zmogljivostjo. Obenem so tik ob tovarni začeli graditi tudi novi obrat za proizvodnjo ivernatih plošč, ki bo prav tako pod streho še pred zimo. (Foto: I. Prešeren).

Točno ob desetih je v prvem nadstropju »zbruhnil« požar. Zaradi vzhodnega vetra se je prišlo »širiti« v notranjost zgradbe. Stanovalci drugega in tretjega nadstropja so bili zaradi »oginja« in dima odrezani. Lesene stopnice so se vnele in zrušile. Ob 10.05 uri so prišli že prvi gasilci, ob 10.16 uri pa so pričeli »gasiti«. Vodo so črpali iz ribnika v Tivoliju tako, da so jo lahko iz vseh 16 cevi. Ob 10.40 pa je bila vaja uspešno zaključena. Sodelovala je poklicna brigada s 35 gasilci, s štirimi avtocestnimi, sedmimi motornimi brigadami in razvezalnimi lestvami. Sodelovalo je tudi 12 prostovoljnih gasilcev iz Trnovca. Le-ti so predstavljali stanovalce, ki so bili odrezani zaradi ognja, njihovi poklicni tovariši pa so jih »rešili« s pomočjo številnih lestev.

Vaja je imela predvsem strokovni značaj, motil pa jo je močan naliiv vendar je kljub temu okrog sto gledalcev vztrajalo do konca. Zaradi slabega vremena pa je odpadel promodni koncert gasilske godbe papirnice Vevče pred Narodnim domom, ki bo pozneje.

Današnji program ob desetih obletnici Oskrbe gasilske zveze bo naslednji:

Ob 16. uri bo gasilska parada pred »Figovcem«. Potek bodo posneli na mikrofoni pred zgradbo Glavne zadržne zveze;

Ob 19. uri pa bodo v »Iskri« pričeli predvajati filme. B. S.

Plenum OSS v Novi Gorici

Nova Gorica, 26. sept. Na današnjem plenumu Oskrajnega sindikalnega sveta, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik Republiškega sindikalnega sveta Leopold Kresc, so obravnavali gibanje gospodarstva in vpliv novega načina nagrajevanja v proizvodnji in prvem polletju. Iz poročila je razvidno, da so sindikalna organizacija uspešno opravile svojo nalogo, razen v nekaterih podjetjih, kjer delavcem niso dovolj temeljito obrazložili načel novega sistema nagrajevanja. J. P.

Več izdatkov kot dohodkov

Nova Gorica, 27. sept. Na današnje skupščine Oskrajnega zavoda za socialno zavarovanje se je udeležila tričlanska delegacija goriškoroške federacije PSI. Seje sta priostovalata tudi predsednik OLO Gorica inž. Karmela Budihna in sekretar OK ZKS Tine Remskar. Obravnavali so poročilo o neizpolnjenosti pri delu in izven dela, poročilo o zdravstveni službi in finančno poročilo za prvo polletje. Iz zadnjega je razvidno, da je imel Zavod malone 334 milijonov dohodkov in nad 336 milijonov din izdatkov. JP

Sporočamo vsem znancem, prijateljem in sorodnikom žalostno vest, da je nenadoma preminila naša draga mama, tašča, sestra, teta in svakinja

MINKA LIPOVSEK

nameščenka rudnika v Zagorju

Pogreb domače pokojnice bo v torek dne 29. septembra ob 5. uri popoldne na pokopališču v Zagorju.

Zalujotči sin Marjan in ostali sorodniki.

Zagorje, Ljubljana, Logatec, Rimske Toplice, Maribor, dne 27. septembra 1959.

Vsem znancem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da je po mučni bolezni preminila moja nadvse ljubljena žena

ANTONIJA SOKIN

Pogreb bo iz hiše žalosti v torek 29. septembra 1959 ob 16. uri.

Neutolažljivi mož Boris.

Zagorje, dne 27. septembra 1959.

RAZPISI

Komisija za razpis delovnih mest pri Zdravstvenem domu Trzin, razpisuje naslednja delovna mesta:

1. pomočnika — upravnika Zdravstvenega doma
2. zdravnika
3. stomatologa
4. zobotehniko
5. šoferja D-kategorije za rešilni voz.

Pogoji: ad 1. pravnik ali ekonomist — ad 2. zdravnik z dokončanim stažem — ad 3. in 4. predpisana strokovna izobrazba. Plača po pravilniku o plačah Zdravstvenega doma. Nastop službe takoj. Prošnje vložite v 15 dneh po objavi. R

Filozofska fakulteta v Ljubljani razpisuje natečaj po št. členu Zakona o univerzi v Ljubljani za asistenta za nemški jezik in književnost, asistenta za angleški jezik in književnost, asistenta za francoski jezik in književnost, lektorja za angleščino za ne filologe. Prijave sprejema tajništvo fakultete 15 dni po objavi v Uradnem listu LRS. R

Komisija za sklepanje in odpuševanje delovnih razmerij pri Železniškem projektivnem podjetju Ljubljana razpisuje: Dve delovni mesti projektantov, tehnikov elektrostroje pri skupini za elektrifikacijo železnice. Pogoji: dokončana srednja tehnična šola s prakso ali brez nje. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prošnje predložite na Železniškem projektivnem podjetju Ljubljana. Moše Pijada 33-IV. R

Razpisna komisija pri Ljudski univerzi, Ljubljana, Cankarjeva 5-III, razpisuje naslednja delovna mesta:

1. referenta s popolno srednjo šolo
2. administrativnih moči s prakso in znanjem strojeplasti.

Prošnje, kolkovane s 30 din. življenjepisom ter spričevalom o strokovni izobrazbi vložite najkasneje do 5. 10. 1959. R

Občina Ljubljana-Polje razpisuje naslednja službena mesta:

1. tajnika — visoka šolska izobrazba ali vsaj višja šolska izobrazba s 5-letno upravno prakso. Družinsko stanovanje zagotovljeno.
2. pravnega referenta — pravna fakulteta
3. referenta za delo — popolna srednja šola
4. administrativne moči — nižja šolska izobrazba
5. strojeplasti
6. kurirja

Prošnje, kolkovane, s življenjepisom, pošljite na Občino Lj.-Polje do 12. oktobra 1959. Za mesto, tajnika in pravnega referenta pa 15 dni po objavi v »Glasniku«. R

Izvozna podjetje SLOVENIJA, VINO, Ljubljana,

Frankopanska ulica št. 11, razpisuje delovni mesti:

finančnega knjigovodje in saldakontista

v gospodarsko-računskem sektorju podjetja. Pismene prošnje vložite v 10 dneh v sekretariatu podjetja. 4357

INDOS, industrija obdelovalnih strojev, MOSTE

»prejme s takojšnjim nastopom ali nastopom po dogovoru:

1. VEČ STRUGARJEV
2. ARHIVARJA za tehnični arhiv
3. PLANERJA — terminca za tehnični oddelek

Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. — Stanovanj nimamo. 4268

MARIBOR

DEŽURNA LEKARNA:

Ponedeljek, 28. 9. 1959 lekarna »Center« Gosposka ul. 12.

Od 21. ure zvečer pa do 6. ure zjutraj izdajamo zdravila na zdravniške recepte napisane istega dne ali noči.

KINO:

UNION: amer. barv. film: »JEZANEC JE PRIŠEL«

UDARNIK: sovj. barv. film: »TIHI DON« III. del.

PARTIZAN: Zaradi prenavljanja zaprti!

RADIO

8.00 — 9.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana: 9.00—9.05 Domače vesti.

9.05—9.30 Objave zabavna glasba in reklame: 9.30—10.00 Pisan spored slovenskih narodnih pesmi.

10.00 — 17.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana: 17.00—17.15 Domača poročila: 17.15—17.30 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame: 17.30—17.40 Mi in vi o športu: 17.40—18.00 Nekaj plesnih melodij: 18.00—24.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana

OGLAS

- V »DELU«
- USPEH!

V NEDELJO — 4. OKTOBRA BO ŽREBANJE ČREK

JESENSKA LOTERIJE

NAJMANJŠI DOBITEK JE 400 DIN. GLAVNA PREMIIJA PA 2.000.000 DIN. — NA 10 SRČEK STA ZAGOTOVLJENA DVA DOBITKA PO 400 DIN.

Karaj - Manos - Ljubljana - jutri

Na seli Mestnega sveta, ki bo v petek popoldne, bodo razpravljali o urbanistični ureditvi trga pred palačo Ljudske skupščine, v zvezi s postavitvijo Spomenika revolucije, o realizaciji politnega plana pri izgradnji stanovanj na območju Ljubljane in o odloku o dopolnitvi odloka o občinskem prometnem davku od prometa na drobno v ljubljanskih občinah.

V soboto je na ljubljanskem Mestnem svetnem zasedanju zvečer, 28. sept. Biserne poroko pa sta praznovala Mira in Ivan Froie, ženo poroko pa Ana in Karel Wozniar.

Na prometnem odseku TNZ so v petek popoldne in v soboto dopoldne registrirali 16 osebnih avtomobilov, 7 motornih koles in 3 tovornjake.

Pusto deževno vreme je večeraj preprečilo mnogim ljubljancem, da bi se odpeljali nekje na morje. Morali so si pač poiskati »miren kotiček«. Kje v mestu ali pa kar doma. Blagajne kinematov so nam sporočile, da so bile predvsem obiskane popoldanske predstave, za predstavo ob 21. uri pa so bile vstopnice na voljo ob treh popoldnih se v štirih kinematografih. Tudi kavarne so bile bolj polne kot druge dni. Nasprotno pa je pokvarilo deževno vreme račune blaginjam na večerajšnjih športnih prireditvah, saj je bilo n. pr. zanimivo državno prvenstvo mladih atletov brez gledalcev. Na železniški postaji pa so nam povedali, da so dopoldne prodali le 1600 vozovnic. Izletniki teh je bilo največ — so kupili povratne karte za vlak proti Jesenicam, Kermniku in Vrhniku.

V obeh ljubljanskih porodnišnicah se je v petek in soboto rodilo 13 deklet in 26 dečkov.

Dnevno zabeležilo na Informativnem odseku in napovedi točnega časa podjetja za PTT promet v Ljubljani povprečno 8000 telefonskih klicev, od tega okrog 1500 za točen čas in okrog 3000 za ostale informacije. Največ informacij zahtevajo ljudje v soboto popoldne in v nedeljo zvečer za napoved točnega časa pa zjutraj in pred štirinajsto uro. Predvsem sprašujejo ljudje za telefonske številke, potem za ure odhoda in prihoda vlakov in avtobusov, za izide športnih tekmovalcev, za razne dejavnosti službe, tuje besede. Dnevno zabeležilo povprečno tudi pet telefon-restante narocil.

Kmetijska srednja šola v Mariboru ima to jesen 439 gojencev, ki obiskujejo redni štiriletni pouk. Med njimi je kar 84 deklet, ki se usposablja za kmetijske poklice. Praktičen pouk imajo na posestvu šole in opravljajo najrazličnejša dela, kot ti dve, ki pravkar obirata slive. — Na tej šoli je tudi 28 izrednih slušateljev, ki se želijo usposobiti za kmetijski poklic v dveh letih. 1. oktobra bo šola sprejela še 200 novih slušateljev.

Odborniki iz Krškega v Dobrovem

Dobrovo, 27. sept. Dopoldne so ljudski odborniki iz Vidmar-Krškega obiskali vinski klet v Dobrovem, ki bo pričela obratovati prihodnji teden. Gosti so si z zanimanjem ogledali tudi tamkajšnje sodobne vinograde in sadovnjake ter zanimivosti Nove Gorice. -jp

V NEKAJ VRSTAH

SLOVENSKE KONJICE. — Kmetijska zadruga je nekaj tednov odkupuje kmetijske izdelke, predvsem sadje. V tokajšnji okolici so letos posebno dobro obrodile češnje; zadruga jih je odkupila še nekaj vagonov, večje količine pa izvozila.

PIRAN. — Konec tega meseca in v začetku oktobra bodo zori volivcev, na katerih bodo razpravljali o delu in organizaciji

stanovanjskih skupnosti (dve bosta v Piranu in po ena v Sečoveljah in Luciji). Mimo tega bodo govorili tudi o izpolnitvi letošnjega plana v prvem polletju in do konca avgusta. Rezultati so kar dobri, saj je bilo od letnega plana doseženih 71,1%. V prvih osmih mesecih je bil torej presežen za okrog 6%. Posebej se je izkazalo gostinstvo, ki je doseglo v tem času 75,4%. V primerjavi z lanskim letom je bil gostinski promet v prvih osmih mesecih za 14% večji. — Pri občinskem ljudskem odboru sta bila tudi dva sestanaka predsednikov krajevnih odborov, kjer so razpravljali o drobnih delih, ki bi jih bilo treba urediti. Za ta dela je OBLO odobril osim krajevnim odborom 800.000 dinarjev.

SLOVENSKE KONJICE. — V prvi polovici oktobra bo pričela večerna politična šola, ki je namenjena predvsem mladim članom ZK ter ostalim političnim delavcem. Šola bo obiskovala okrog 30 komunistov, predavali pa bodo politični delavci iz občine in Celja.

GORNJA RADGONA. — Opekarniško podjetje bo letošnji plan prekoračilo predvidoma za 8 odstotkov, čeprav je za 20 odstotkov večji od lanskega. Pozimi bodo začeli graditi novo strojnico. Podjetje je dobilo pred dnevi vacuum-stiskalnice, ki bo nadomeščala dosedanje cevi predelovalne stroje. Prav tako uvajajo nove gradbene elemente: superovodke za stropne in vertikalne bloke za zunanje zidove. Naročili so tudi bager, ki bo nadomeščal skozi vse leto povprečno 20 ljudi.

CELJE. — Na zadnjem posvetovanju režiserjev amaterskih dramskih skupin celjskega okraja so sprejeli program za letošnjo sezono. Igrali bodo predvsem dela domačin in tujih pisateljev, ki obravnavajo sodobno temo. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da so podelske dramske sekcije skoro povsem opustile plehke in prežvele komedije. Okrajni svet Svoboda in prosvetnih društev bo za režiserje letos priredil krajše seminarje, organiziral pa bo tudi okrajno dramsko revijo, ki bo pokazala uspeh dela posameznih skupin. Na njej bodo nastopila najboljša društva iz posameznih skupin. Občinski odbor Svoboda in prosvetnih društev pa je dal tudi pobudo za organiziranje dramskih krož-

Cestni vrvež pod zemljo

Bruseljski arhitekt pravi, da bo treba v vele- mestih marsikaj graditi pod hišami in parki

Bodočnost prebivalcev vele- mest je pod zemljo. To je osno- vna, na pogled nič kaj razve- seljiva misel v poročilu strokov- njakov za podzemeljski urbaniz- zem, katerih združenje ima se- dež v Parizu.

Poročilo so sestavili za me- narodni kongres, ki se je začel pred dnevi in so se ga udele- žili arhitekti, tehniki in urba- nisti iz 20 dežel.

Nenavaden predlog je pripra- vil bruseljski arhitekt, ki pravi, da bi urečili pokopališča pod zemljo, da bi imeli »živi na zemlji dovolj prostora«. Če bi premestili 24 bruseljskih pokopališč pod zemljo, bi pridobili 250 hektarov zemljišča za mo- derne stanovanjske in poslovne hiše. Arhitekt zagovarja svoj predlog s trditvijo, da mrtvi svoji živijo predvsem v naših srcih, zato bi jih po vzorcu sta- rih katakomb lahko spravili v grobnice ob podzemeljskih

hodnikih, ne da bi se s tem pre- grešili proti pieteti.

Pa tudi, veleblagovnice, indu- strijske naprave in filmske dvo- rane naj bi v prihodnje gradili pod zemljo. Prostor, ki bi ga ta- ko pridobili na površini, bi lah- ko izkoristili za krepitev zdrav- ja mestnega prebivalstva.

Prihodnost avtomobilske in- dustrije bo po mnenju urbaniz- tov v precejšnjem obsegu od- visna od tega, ali bo inženirjem uspelo preusmeriti promet na podzemeljske, po predorih spe- ljane ceste. Pline, ki nastajajo pri avtomobilskih motorjih, bi sprlo sodobnih tehničnih sred- stev odstranjevali, tako da bi bil zrak v teh cestnih predorih vedno čist.

Dvokrat jagode

Na nekem vrtu blizu Verone ob vnožju Monte Balda so za- radil toplih jesenskih dni grmčič jagod ponovno vzcveteli. Nekaj plodov je baže že dozorelo.

SAMUEL SCOWILL

376. Profesor ga je tolažil: »Vaša vnema je bila prevelika, potopili ste se, preden sem vas mogel opozoriti. Pomisliti morate, da ležijo inkovski darovi na dnu jezera že dolga stoletja in da so se zarili v dno. Do- bro morate opazovati blato. Kjer se vam zdi nenavadno nagubano, grebite z rokami! Sicer se boste pa še mnogokrat potopili za- man.«

377. Stric Tom, ki ga je plavanje globoko pod vodo izmučilo, je legel na splav in po- čival. Na vrsti so bili mladi potapljači. Hen, Jim in Peter so se izmenoma potap- ljali in drug drugega opozarjali na oblike jezerskega dna, toda sreča se ni nikomur nasmehnila. Vendar se niso naveličali na- pornega dela, čeprav so že dobrega skalili vodo.

378. Blížal se je večer in profesor je od- redil zaključek raziskovanja za prvi dan. Stric Tom je ugovarjal, češ da se je potopil vse popoldne samo enkrat in da bi rad še enkrat poskusil srečo. Z mladeniško živah- nostjo je skočil v vodo in ostal pod gladino še dalj kot prvič. Ko je splaval na površje, so opazili razburjenje na njegovem obrazu.

Slikarka bo sedela

Sleparka je mazala tiskane posnetke s firnežem, njen agent pa je uspešno prodajal »elektronske imitacije«

Javno tožilstvo v Utrech- tu je razpravljalo o samo- zvali nizozemski slikarki, ki je prilepila razstave v zahodnonemških mestih ter se izdajala za »prizna- no največjo poznavalko« priznanih slik starih in no- vih mojstrov. Zanimivo je, da so celo »najboljši stro- kovnjaki« — tako so pisali listi — le s težavo razliko- vali kopije od izvirnikov.

Po ceni od 200 do 700 mark sta posnemovalka in njen agent nizozemski trgovci — Leew Vancocoverden prodaja- la »izvirnikom popolnoma po- dobne kopije« Rembrandtovih, Van Goghovih, Monetovih in Picassovih podob. Kupcev je bilo precej, »avtorja« pa sta skrbeli, da so vsi izvedeli, da so slike izdelane po posebnem »elektronskem« fotografskem postopku. Posnetke je potem »umetnica« prenašala na plat- no in jim dala »plastični uč- nek«.

Samo v Hamburgu, kjer je 45-letna Nizozemka Vanmal- sen razstavila svoje umetni- ške izdelke v hotelu »Atlant- tic«, je prodala vrsto kopij za 40.000 mark. Da bi bila zuna- nja podoba slik čim vernejša, je »umetnica« v okviru zvrta- la celo luknčice, ki jih napra- vijo črvi v starem lesu.

»Umetnica« je imela zelo spretnega agenta. Trdil je, da je slikarka obiskovala Utrillo- vo solo in nekoč dobila rim- sko nagrado. Po zaslugi take reklame sta prodala množico podob v Hannoveru, Dortmundu, Kölnu in drugih nemških mestih.

Menažer je trdil, da ima u- metnica Vanmalsen atelje v Parizu. Tam dela štab mladih slikarjev, ki so se solali na umetniški akademiji. Zatrje- val je, da je umetnica delala vrsto let v Parizu in v Rimu, kjer je proučevala zlasti »teh- niko starih mojstrov«. Pod vodstvom slikarja Utrilla se je posvetila kopiranju franco- skih impresionistov. Po petih letih — so izvedeli radovedni kupci — je umetnica ob- pomoči francoskega kemika (ime ni znano) končno iznašla ko- pirniki postopek, ki mu ni ena- kega na svetu. O tem postop- ku so izvedeli kupci le to, da spretna Nizozemka »elektron- sko« prenaša slike na platno.

Med svojim potovanjem po zahodnonemških mestih ni »umetnica« nikoli povedala natančnega dne svojega pri- hoda, novinarjem pa je delila fotografije, na katerih je sku- paj z znanim nizozemskim strokovnjakom za umetnine prof. Laafom.

Javno tožilstvo v Utrechtu je ugotovilo, da ta slikarka na Nizozemskem ni znana, da v Parizu nima ateljeja, da sploh ni slikarka ter tudi ni iznašla novega postopka, za katerega naj bi ji v Ameriki — po nje- nih trditvah — ponudili tiso-

če dolarjev. Spretna sleparka je, naivni kupci pa so ji na- sedali. »Elektronski« postopek je navaden sistem tiskarske tehnike. Tiskane slike, kakrš- ne že desetletja prodajajo v trgovinah in kioskih, je »umet- nica« lepila na platno, potem pa jih je na debelo premazala s firnežem. Zdaj kaže, da bo madame Vanmalsen sedela.

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

MAMICA IN STAREJŠI BRAT SEŽETA SLONJEMU MLADIČU Z RILCI "POD PAZDU- HO" KER PRVI DAN ŽIVLJENJA SE NE MORE SAM STATI NA NOGAH. TAKO GA VARNO PRIPELJETA V OKRILJE ČREDE.

STARI VZORCI

na modernem blagu

Japonska industrija namerava oživiti tradicionalne narodne vzorce in motive ter z njimi o- premiti sodobne proizvode, na- menjene za izvoz. Japonski pro- izvajalci menijo, da se bo na ta način povečal izvoz v ZDA, kjer je japonski stil zadnje čase že- dalje bolj v modi.

»Mnogi tuji risarji vzorcev so med obiskom na Japonskem izjavili, da je naša dežela prava zakladnica pozabljenih vzor- cev,« je izjavil zastopnik japo- nskega ministrstva za zuna- njo trgovino. Rekel je, da ima- jo Japonci posebno mnogo vzor- cev v tradicionalni obrtni pro- izvodnji, zlasti pri izdelavi predmetov iz lesa, bambusa, porcelana in papirja. Okoli 200 takih motivov in vzorcev, na- menjenih sodobni proizvodnji, bodo pokazali na razstavi v ZDA prve mesece prihodnjega leta.

V Tokiu nameravajo usno- vitel inštitut za uporabno umet-

nost. Povabili bodo vse domače risarje vzorcev, naj razstavijo svoja dela. Nagrade so že raz- pisali. Razstavo bodo pripravili v okviru svetovne konference za motive in vzorce, ki bo pri- hodnjo pomlad v Tokiu. Geslo razstave: »Polepsšajmo okoli- je, v katerem živi sodobni človek.«

Kozmetične tovarne pa so pri- lagodile svojo proizvodnjo tudi neizrečenim zahtevam moških po ustreznih pudrih in podobnih rešeh. Pri tem jim je pomagal tudi moški strah pred neprijet-

nim telesnim zadahom. Led je bil pribit, tovarne moških par- fumov so začele sklepati velike kupčije.

Oglejmo si nekaj statističnih podatkov, ki so — kako bi mo- glo biti drugače — iz Združenih držav Amerike, saj je znano, da tam zbirajo podatke o vseh mo- gočih rešeh. Leta 1938 je odgo- vorilo 27 odstotkov anketiranih moških, da uporabljajo praške, ki odstranjujejo neprijetni te- lesni vonj. Dve leti po koncu druge svetovne vojne se je ta odstotek zvišal na 36, lani pa že precej čez 40. V ZDA je upo- rabljalo leta 1938 okoli 36 od- stotkov moških dišeče tekočine za obraz, pred dvema letoma pa so izdali moški za te potrebe 32 milijonov dolarjev. Parfume v tej ali oni obliki vse- bujejo seveda vsi pripomočki za britje. Za toaletne potrebšči- ne te vrste so izdali Američani leta 1956 skupno 350 milijonov dolarjev.

Razen najrazličnejšega toalet- nega mila sodijo med poglavit- ne moške toaletne potrebščine kozmetični izdelki iz sivke, pra- proti in kolonjska voda vseh

vrst. Industrijski strokovnjaki pravijo, da je s prodajo določe- nih vrst blaga precej težav, ker ga ne smejo označiti kot »mo- škega«. Pri tem so industrijskim podjetjem priskočili na pomoč psihologi, ki so si izmislili za določene predmete tudi ustre- zna imena. Enega izmed moških parfumov so označili kot »nju- hanec«, pri drugih pa so se mo- rali zateči k podobnim lažem. S prodajo novih izdelkov, name- njenih, da zadovolje moški nečim- rnosti, imajo tovarne precej težav, kolonjska voda pa se je uveljavila skoraj že na vsaki moški toaletni mizi.

Popravi smo omenili ameriške statistike, kar so tam te podat- ke najbolj obdelali, položaj pa v resnici ni prav nič drugačen tudi v Angliji in v nekaterih drugih deželah. Zadnje čase po- vprašujejo Japonci čedalje bolj po moških toaletnih potrebšči- nah, in sicer po pripomočkih za britje, po pudru, zobni pasti, di- šečih solih in kolonjski vodi.

Pozabljeni profesor

V bližini Graza se je prijavil na policijski postaji profesor Hans Müller. Dejal je, da je v raztresenosti sedel v Gradcu za krmilo tujega avtomobila in se peljal na obisk k svoji ženi, ki stanuje izven mesta. Pomoto je ugotovil šele po 23 kilometrih vožnje. Policija je preverila prijavo. Profesorjev avto je za- res podoben tujemu, vendar je raztreseni profesor pozabil, da mu je žena umrla že pred dve- ma letoma.

»Poberi se!« ji je ukazal, ona pa se je za- sukala in v trenutku zaprla vrata za seboj. Ko je odšla, je Shad dvignil slušalko in za- vrtil številko. Zahteval je Louisa Saviga.

»Halo, Savig! Poslušajte, pošljite Mika za nekaj dni kam na deželo. Kamorkoli, kaj me briga! Naj gre, kamor ga je volja. Uredite, da bo imel bolniški dopust! Saj ima razbit nos, ali ne? Da, dobro! Okoli štirih se dobiva pri Alexu Cooku. Ne, ob sedmih.«

Potem je zavrtel še drugo številko. »Knolls? Kako je z njo? Dobro, prej kot v eni uri bom tam. Uredite vse tako, da bo lahko govorila! Da, dobro! Hm, zapleta se... Tja jo moramo spraviti prej, kot smo mislili. Prav čez eno uro. Pripravite jo!«

Odložil je slušalko in skočil s postelje. Medtem ko se je vrtel pod prho, je na tihem preklinjal Enid. Če bi ona bolje poprijela, bi bilo vse, kot je treba. Le kako to, da se človek nikoli ne more zaneesti na drugega, pa čeprav jim reče kruh? Zakaj moram vedno sam po- prijeti, se je jezil.

Mislil je na Barneya Foxa. Shad je bil človek, ki zlepa ni popustil, če je trdno po- prijel.

Turner, nekdanji vojak mornariške pehote in sedanjí telesni stražar Alexa Cooka, se je zibal na stolu in ob steni lovil ravnotežje. Od- prla so se vrata dvigala. Izstopil je Shad Moser.

»Pozdravljen,« je rekel Turner in se spet zagledal v ilustrirano revijo.

»Ali je Louis Savig že tu?« ga je vprašal Shad.

Z mršavo roko je Turner pokazal proti vratom. »Oba te že čakata.«

Shad je vstopil. Alex Cook je sedel za svo- jo pisalno mizo. Klimatična naprava je Shada z valom zraka prijetno pobožala po licih. Cook je držal roke prekrižane na prsih. Ko je Shad vstopil, si je Cook pogladil plešo in se zasukal v naslanjaju.

»Pozno prihajate.«

»Zal mi je.«

Savig, ki je bil z dolgimi koraki meril so- bo, je obstal. Njegovi plavi lasje so bili raz- mršeni, možakar je sršenasto zrl predse.

»Tako, žal vam je,« je srdito začel. »Kje ste bili?«

Shad je skomignil z rameni.

»Kaj je novega?« je vprašal Alex Cook.

»Eden od »Recorda«, tisti Barney Fox. Po imenu ga poznate. Zdi se, da nekaj ve.«

Louis Savig se je zaletel:

»In vi si domisljate, da nam boste s tem povedali kaj novega! To že vemo. Pozanimal sem se in izvedel, da Fox brklja vsepovsod in zvedavo povprašuje.«

»To je slabo,« je rekel Shad Alexu Cooku, ne da bi se zmenil za Savigovo pikrost. »S kom drugim bi bilo manj težav.«

»Foka poznam,« je rekel Cook. »Njemu ne prideš tako na konec.«

»To je tisto. Ta poročevalec se ne boji ničesar. Hotel sem ga speljati, pa mi ni uspelo. Ni šlo.«

Louis Savig je stopil k Shadu. Oči so se mu bliskale:

»Naročene vam je bilo, da morate to urediti.«

Shad se je obrnil k Cooku. »Mike mi ni po- vedal, da je bil Barney Fox v lokalu prav takrat kot on, Archie Schaefer in tista punca. Tak cepec, da je po zamočlal! Hotel sem ga rešiti iz zagate, zdaj pa se je po njegovi krivdi začelo zapletati.«

»Mike je edini sin moje sestre,« je mirno odgovoril Alex Cook. »Zanj je treba po- skrbeti.«

»Bolje bi bilo, če bi Mika utopili, ko je prišel na svet.«

Louis Savig je zgrabil Shada za ovratnik in ga dvignil. »Ali bi rad, da bi ti zmešal orgli- ce, ti...«

Shad je rekel Cooku: »Kakršen oče, tak sin. Brž ko mu kaj ni po volji, podivja in hoče z glavo skozi zid. No, in če je kaj narobe, joka in stoka kot punčka, ki je po nerodnosti razbila vrč.«

»Louis, pusti ga!« je rekel Cook.

Shad je spet sedel in si popravil zmečkani ovratnik. Niti pogleda ni privoščil zajetnemu policijskemu kapetanu, le hitreje je dihal.

»Louis,« je rekel Cook, »Shada kar pri miru pusti!« Če besede je izgovoril mirno, poli- cijski kapetan pa je pogledal v tla.

»Kaj pa sem mu storil? Ali sem ranil nje- govo samovšečnost? Drugič naj me ne jezi več!«

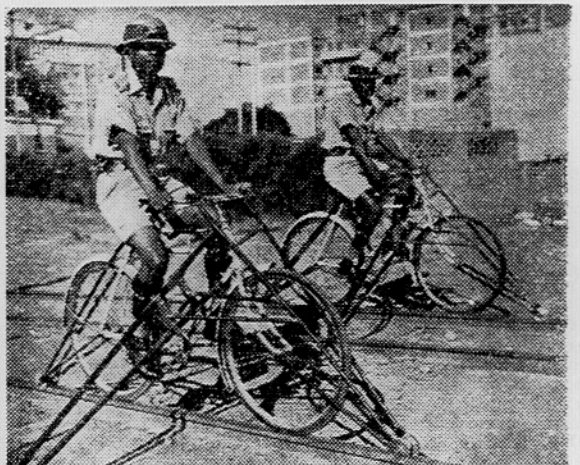
»Zanje čase se preveč jeziš, Louis. Tega ne smeš početi.«

»Kje je Mike?« je vprašal Shad.

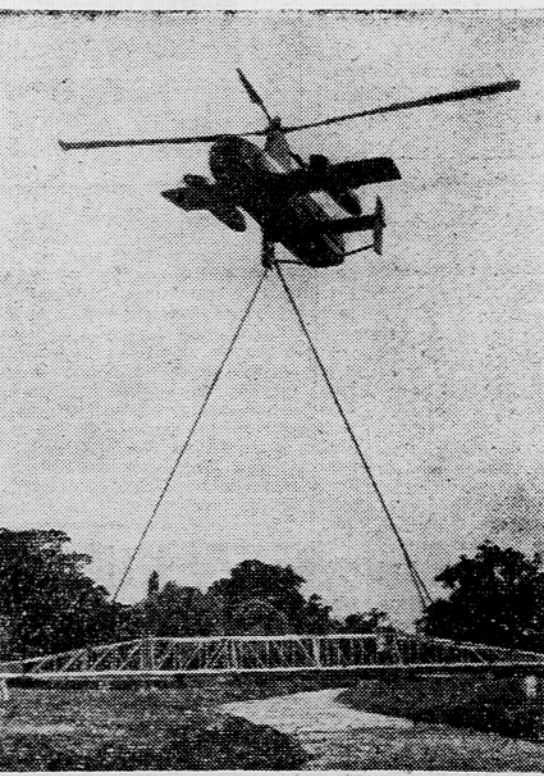
Louis Savig mu je odgovoril: »V ribiški kolibi blizu Peaksilla. V hribih. Kako dolgo bo moral biti tam?«

Mednarodna razstava prometa

V Münchnu so se začele pri- prave na mednarodno promet- no razstavo, ki bo leta 1965. To- varne prometnih sredstev iz več dežel so že prijavile udeležbo.

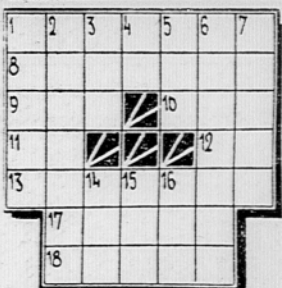

V Lusaki (Severna Rodezija) se vozijo policijske patrulje na kolesih v posebnem ograjenju po železniških tirih, kakor kaže posnetek (v angleški reviji)

»Rotodyne«, križanec navadnega letala in helikopterja, je ne- davno prepeljal po zraku doslej najtežji tovor: 30 m dolgi most. Konstrukcija iz jekla in aluminija je bila privezana na jeklene vrvi. Letalo, ki lahko vzame na krov 48 potnikov, je s tem dokazalo tudi »industrijsko« uporabnost (v švicarski reviji)

Križanka

VODORAVNO: 1. glasbena kom- pozicija, 8. tuje moško ime (v grški mitologiji ljubimec Afrodi- tije), 9. svetilnica, 10. kralj, ki je vsako noč preplaval Helespont, da je prišel k njej, 11. umetnost (latin- sko), 12. pod, 13. kratka važnega organa OZN, 14. kemični znak za liti- 15. razčlenila, razdelitev na sestavne dele, 17. Odisejeva domo- vina, 18. vnetje slušnice.

NAVPIČNO: 1. sloves 2. sloven- ski pisatelj poetični realist (»Cl- klameno«), 3. izrazek na glavi, 4. nemški predlog, 5. kratice učinko- vitega sredstva za zatiranje mr- česa, 6. vojskovodja bizantinskega cesarja Justinijana, 7. dolgorepa papiga, 14. oče 15. oblika razcvet- ja, 16. letovški kraj pri Opotiji.

REŠITEV ZADNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. skopuh 7. trpotec, 9. aa, 10. karo, 11. dim, 13. jar, 14. Izo, 15. akt, 16. ohol, 18. li, 19. neraben, 21. rečija.

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Slovenski ljudski poslanci v Jajcu

Jajce, 27. sept. (Tanjug). Sinoči je prispela v Jajce skupina 30 slovenskih ljudskih poslancev, ki potujejo po državi.

Dopolodne so si poslanci ogledali muzej II. zasedanja AVNOJ in nekatere turistične objekte. Obiskali so tudi delovno sobo v hiši, kjer je med NOB bival tovarš Tito, nadalje hišo, kjer je delal Edvard Kardelj, in hišo, v kateri je Moša Pijade ustanovil TANJUG.

Ljudski poslanci so nato odpotovali v Drvar, obiskali pa bodo še nekatera primorska mesta.

Predsedniki italijanskih občin na Bledu

Bled, 27. sept. Delegacija italijanskih socialističnih predsednikov občin, ki se mude že nekaj dni na obisku pri nas, je sinoči prispela na Bled. Danes popoldne je po krajšem ogledu Bleda in okolice zastopila našo državo ter odpotovala nazaj v Italijo.

B. B.

ZBOROVANJE MLADINE V DOLINI ZAVRSNICE OB 40-LETNICI KPJ IN SKOJ

Enotnost - zaobljuba mladega rodu

Zborovanja se je udeležilo več tisoč mladine — Navzoča sta bila tudi člana CK ZKJ Boris Zihel in Mika Tripalo

DOLINA ZAVRSNICE, 27. septembra. Čeprav je nenehoma deževalo, se je danes dopoldne zbralo v dolini Završnice pod Stolem več tisoč mladincev in mladink, mladih planincev iz vseh krajev Jugoslavije ter prebivalcev iz bližnje okolice. V bližini spominke plošče Dragoljuba Milovanovića, ki so jo slovesno odkrili včeraj, je bilo veliko zborovanje v okviru proslav 40-letnice KPJ in SKOJ. Med zborovalce so prišli član CK ZKJ tovarš Boris Zihel, predsednik Centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije tovarš Mika Tripalo, sekretar Okrajnega komiteja ZKJ tovarš Vinko Hafner, razen njih pa še predstavniki mladinskih organizacij, Planinske zveze Jugoslavije ter drugi gostje.

Pozdravljen z dolgotrajnim ploskanjem je tovarš Mika Tripalo spregovoril o veličastni borbi komunistov in članov SKOJ pred vojno in v času osvobodilnega boja. Posebej je omenil delovanje sekretarja Centralnega komiteja SKOJ Dragoljuba Milovanovića, ki

se je leta 1922 smrtno ponesrečil v stenah Stola ob ilegalnem prehodu meje. Kljub temu, da je iz Avstrije nosil veliko vsoto denarja za napredno gibanje, se je podal na pot po neznanih gorskih poteh v slabih čevljih in brez planinske opreme. Tovarš Mika Tripalo je dejal, da so smrti, za katere je žrtvoval svoje življenje Dragoljub Milovanović, ne-

ničljivi in da jim je jugoslovanska mladina vselej sledila. Omenil je herojsko smrt sedmih sekretarjev Centralnega komiteja SKOJ in junaška dejanja Zveze komunistične mladine med narodnoosvobodilnim bojem. Tem svetlim zgledom je sledila mladina tudi v povojni izgradnji domovine. — Dandanes naša mladina že uživa sadove smrtov, za katere so žrtvovali življenja nešteti komunisti in člani SKOJ v stari Jugoslaviji in med narodnoosvobodilnim bojem, je dejal tovarš Mika Tripalo. Sedaj je omogočeno mladini vsestrano šolanje in udeleževanje na vseh poljih. Mladina ima pred seboj svetle perspektive. Vse to je sad štiridesetletnega boja jugoslovanskih komunistov in sokojevcev. Jugoslovanska mladina je danes enotna.

je na koncu svojega govora dejal tovarš Mika Tripalo, tako enotna kot je bila pred in med vojno ter v povojni izgradnji naše države. Nadaljnja enotnost mladega rodu naj bi bila tudi zaobljuba ob spominu na sekretarja SKOJ Dragoljuba Milovanovića.

Udeleženci zborovanja so nato poslali pozdravno pismo tovaršu Titu. Po zaključku zborov so planinske enote JLA demonstrirale napad v podnožju Stola. S tem je bil zlet mladih planincev in mladine v dolini Završnice zaključen. Tisoč mladincev in mladink, med katerimi so bili tudi mali pionirji, so se začeli razhajati. V sročih pa so odnesli svetel spomin na mrtve tovarše, ki so žrtvovali življenja za dobrobit in srečo bodočega mladega rodu.

VELIČASTNA PROSLAVA 40-LETNICE KPJ V KRAGUJEVCU

Svobodna moč ljudskih množic - jamstvo ustvarjalnosti

Stotisočlavi množici je govoril član IK CK ZKJ Petar Stambolić

KRAGUJEVAC, 27. sept. (Tanjug). Danes se je okrog 100 tisoč ljudi zbralo v Kragujevcu, kjer je na velikem zborovanju govoril predsednik Zvezne ljudske skupštine in član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić. Zborovanje so organizirali v okviru proslav 40-letnice KPJ in SKOJ ter v počastitev pomembnih dogodkov iz revolucionarnega boja partije v tem kraju. Pred 24 leti — 25. avgusta 1935 — se je nad 50.000 ljudi iz Sumadije in okoliških občin pod vodstvom KPJ zbralo v Kragujevcu na velikem zboru opozicionarjev, antifasistov — pristašev Ljudske fronte svobode.

Zgodaj zjutraj so začeli prihajati ljudje iz vseh krajev okraja in se zbrali na prostorni ploščadi pred poslopjem okrajnega ljudskega odbora. Mesto je bilo svečano okrašeno z zastavami, cvetjem in zelenjem. Prihod Petra Stambolića na tribuno so navdušeno pozdravili tisoč ljudi iz Kragujevca, Gruže, Lapova in drugih okoliških krajev. Zborovanju so prisostvovali član izvršnega komiteja CK ZKJ Jovan Veselinov, člani CK ZKJ Mijalko Todorović, Miloš Minić, Krsto Popivoda, Svetislav Stefanović, Cvjetin Mijatović,

Raja Nedeljković, Dušan Petrović, Mihajlo Svabić in drugi. Ob desetih je veliko ljudsko zborovanje začel sekretar okr. komiteja Zveze komunistov Rade Mitrović. Med drugim je omenil odlok republiškega odbora za proslavo 40-letnice KPJ, da se ta zbor organizira v Kragujevcu in poudaril, da je to veliko priznanje ljudstvu in partijski organizaciji tega kraja za prispevek v boju proti fašizmu in protiljudskim režimom stare Jugoslavije, hkrati pa skromen prispevek k zmagi ljudske revolucije in uspehom socialistične izgrad-

nje v naši domovini. Omenil je vrsto antifasističnih akcij v mestu in okolici, potem pa je govoril o uspehih v povojnem obdobju v okraju Kragujevac. Mitrović je dejal, da se je brutto produkt okraja nepre-

(Nadaljevanje s 2. strani)

Žalost po vsej Indiji

Ob smrti premiera Bandaranaike je predsednik indijske vlade Nehru dejal: »Smrt takšne osebnosti je žalosten dogodek za vso Azijo«

NEW DELHI, 27. sept. (Tanjug). Smrt cejlonskega premiera Bandaranaike žalostno odmeva po vsej Indiji. — Ta tragični dogodek je povzročil veliko žalost in presenečenje, ker so indijski časopisi še pred kratkim sporočili, da se stanje cejlonskega premieraboljša. Premiera Bandaranaike so v Indiji poznali in cenili kot velikega državnika in nesebičnega bojnika za mir in sodelovanje med narodi in državami.

Prav v zadnjih mesecih življenja je premier Bandaranaike skupaj s premierom Nehrujem — kakor je povedal Nehru po sporočilu o smrti cejlonskega premiera — delal na tem, da bi sklicali nekakšen »gospodarski Bandung«, konferenco, na kateri bi azijske in afriške države razpravljale o pospeševanju medsebojnega gospodarskega sodelovanja. Smrt je prekinila to njegovo veliko delo, ki ga bodo morali zdaj nadaljevati drugi.

Ko je zvedela za smrt svojega velikega prijatelja, je indijska vlada dala takoj zapreti vse državne ustanove in spustiti zastave na pol droga. Podobno so smrt premiera Bandaranaike obeležile tudi vse indijske države, tako da so danes po vsej Indiji državne zastave spuščene na pol droga. Predsednik republike Indije dr. Razendra Prasad je poslal brzo-

javko guvernerju Cejlona, v kateri izraža veliko žalost Indije zaradi smrti cejlonskega premiera.

Vseindijski kongresni odbor je začel svoje zasedanje v Candigaru v državi Pendžab. Ko je predsednica kongresa Indira Gandhi zvedela za smrt premiera Bandaranaike, so vsi na-

vzoči, med katerimi je bil tudi Nehru, z dvema minutama molka počastili spomin tragično umrlega premiera. Nato je bila sprejeta resolucija, v kateri Kongres izraža žalost nad izgubo pomembne osebnosti, ki je delala za napredek Azije in Afrike ter miru v svetu.

Po sprejetju resolucije je spregovoril Nehru, ki je tudi izrazil veliko žalost zaradi te izgube, ki je bila s smrtjo premiera Bandaranaike povzročena na vsej Aziji. »Smrt takšne osebnosti v sedanjih okoliščinah — je izjavil Nehru — je žalosten dogodek za vso Azijo.«

Dr. Breclj odpotoval v Colombo

Beograd, 27. sept. (Tanjug). Danes je s posebnim letalom odpotoval iz Beograda v Colombo član Zveznega izvršnega sveta dr. Marjan Breclj, ki se bo v imenu vlade FLRJ in predsednika republike Josipa Broza Tita skupaj z jugoslovanskim veleposlanikom na Cejlonu Dušanom Kvedrom in odpravnikom poslov veleposlanštva Dejanom Kostićem udeležil pogreba cejlonskega premiera Solomona Bandaranaike.

Pogreb cejlonskega premiera bo v četrtek 1. oktobra.

Vodja jugoslovanske delegacije na pogrebu cejlonskega premiera dr. Marjan Breclj bo prispel v Colombo v ponedeljek 28. septembra okrog 20.40 po jugoslovanskem času. Jugoslovanski veleposlanik v Indiji in Cejlonu Dušan Kvedr-

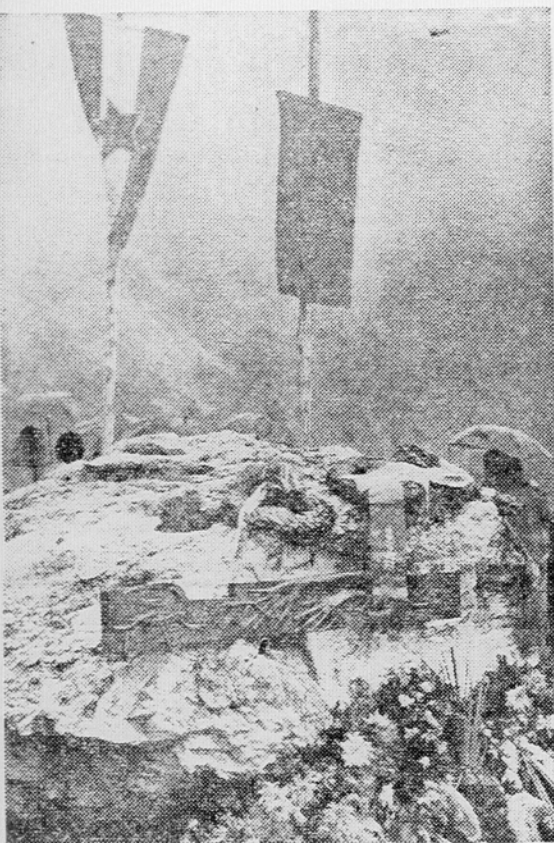
der je obiskal danes visokega komisarja Cejlona v Indiji sira Richarda Aluvihara in mu izrazil globoko sožalje ob tragični smrti cejlonskega premiera Bandaranaike. Dušan Kvedr je poslal tudi sožalni brzojavki cejlonskemu guvernerju siru Oliveru Gunetilleku in so-progi pokojnega premiera gospe Bandaranaike.

V DANAŠNJE SVETILNIKE

- Str. 2 — Povečano varčevanje
- Pionirski prometni park odprt
- Str. 3 — Mednarodni festival promene varnosti
- Na tone prahu v zraku
- Str. 4 — »Samomorilec« pod slapom
- Str. 5 — Nedeljski športni dogodki

VREME

Stanje 27. septembra: Nad vzhodnim delom Evrope se še razširja področje nizkega zračnega pritiska in povzroča padavine. Hladna fronta je dosegla centralne Alpe in bo ponoči prešla naše kraje. Napoved za ponedeljek: Oblačno in hladno vreme. Sreda še nekaj padavin. Ki bo do 22. septembra prenehala. Temperatura med 7 in 14. v Primorju do 19 stopinj C. Pričakovana za torek: Prehodno, izboljšanje.

Spominška plošča prvemu sekretarju SKOJ Dragoljubu Milovanoviću, ki so jo odkrili ob slavnosti v Završnici

ZADNJE VESTI

Zadnji dan v Camp Davidu

Pogovori med obema državnikoma so potekali v dobrem vzdušju — Premier Hruščev odpotuje iz Washingtona v noči med nedeljo in ponedeljkom

WASHINGTON, 27. sept. (Tanjug). Danes dopoldne je bila v Camp Davidu zadnja seja ameriško-sovjetske konference »na najvišji ravni«, ki se je začela v petek zvečer s prihodom Nikite Hruščeva v to rezidenco ameriškega predsednika 130 kilometrov severovzhodno od Washingtona. Ob tej priložnosti sta imela prvič v zgodovini pogovarja vlad ZDA in ZSSR dolge zasebne pogovore. Včeraj sta se predsednik Eisenhower in premier Hruščev več kot štiri ure pogovarjala »med štirimi očmi« samo v navzočnosti tolmačev.

Pogovori v Camp Davidu so po uradnih ameriških izjavah potekali v dobrem vzdušju, razprava pa je bila odkrita in konstruktivna. Predsednik sovjetske vlade bo odpotoval iz Washingtona ob 22. uri po krajevem času (28. sept. ob 03 uri po jugoslovanskem času). V spremstvu predsednika Eisenhowerja se je sovjetski premier Hruščev zvečer vrnil iz Gettysburga v Washington. Po razgovorih med obema državnikoma je bilo objavljeno naslednje skupno sporočilo:

»Predsednik sovjetskega sveta ZSSR N. S. Hruščev in predsednik Eisenhower sta opravila odkrito izmenjavo mnenj v Camp Davidu. Pri nekaterih izmed teh pogovorov so bili navzoči tudi državni sekretar za zunanje zadeve ZDA Herter in sovjetski minister za zunanje zadeve Gromiko ter drugi funkcionarji obeh držav.

Predsednik ministrskega sveta ZSSR in predsednik ZDA sta se strinjala, da so bile te razprave koristne za osvetlitev medsebojnega stališča do določenega števila vprašanj. Pogovori niso potekali v smislu pogajanj. Obstaja pa upanje, da bo njuna izmenjava mnenj prispevala k boljšemu razumevanju pobud in stališč obeh strani in da bo tako prispevala k ustvaritvi pravičnega in trajnega mira.

Predsednik ministrskega sveta ZSSR in predsednik ZDA sta se strinjala, da je vprašanje splošne razorožitve najvažnejše vprašanje, ki je danes pred svetom. Obe vladi bosta storili vse napore, da bi dosegli konstruktivno rešitev tega vprašanja.

Med pogovori so bila izmenjana gledišča o vprašanju Nemčije, ki obsega vprašanje mirovne pogodbe z Nemčijo, ter so bila pojasnjena stališča obeh strani.

Glede specifičnega vprašanja Berlina je bil dosežen sporazum, ki je podvržen odobritvi drugih neposredno zainteresiranih strani, da s ponovno začnejo pogajanja, da bi dosegli rešitev, ki bi bila v skladu z interesi vseh prizadetih in v interesu ohranitve mira.

Poleg teh vprašanj so potekali koristni pogovori tudi o določenem številu vprašanj, ki zadevajo odnose med ZSSR in ZDA. Predmeti pogovorov so zajeli vprašanja trgovine med obema državama. — Zaradi vse večje zamenjave osebnosti in idej je bil dosežen znaten napredek v pogovorih med funkcionarji in pričakovati je, da bodo v bližnji prihodnosti doseženi nekateri sporazumi.

Predsednik ministrskega sveta ZSSR in predsednik ZDA sta se sporazumela, da je treba vsa pomembna mednarodna vprašanja reševati ne z uporabo sile, am-

pak z miroljubnimi sredstvi s pogajanjem.

Naposled je bil dosežen sporazum, da bo natančen datum vračanja obiska premiera SZ prihodnjo pomlad določen po diplomatskih kanalih.

Takoj po končanih pogovorih v Camp Davidu je zastopnik Beje hiše Hagerty prebral novinarjem besedilo skupnega sporočila o pogovorih. Potem so mu novinarji zastavili nekaj vprašanj. Eden izmed novinarjev ga

(Nadaljevanje na 2. strani)

Član izvršnega komiteta CK ZKJ Petar Stambolić govori zbrani množici v Kragujevcu — (Telefoto)

Tiskovna konferenca Hruščeva

WASHINGTON, 27. septembra (Reuter). — Predsednik Eisenhower in premier Hruščev sta se poslovila na stopnicah Blair House, Washingtonske rezidence premiera Hruščeva. Predsednik Eisenhower se je z dolgim stiskom roke poslovil od svojega gosta in mu želel udobno potovanje do doma. — Dejal je, sovjetskemu premieru, da bo s seboj pripeljal člane svoje družine, ko bo prihodnje pomlad prišel na obisk v Sovjetsko zvezo.

Po prihodu v Washington je imel premier Hruščev tiskovno konferenco, ki jo je prenašala ameriška televizija. On je izjavil: »Niti najmanj ne dvomim, da predsednik Eisenhower iskreno želi zboljšati odnose med našima dvema državama.«

»Moram povedati — je pripomnil — da je predsednik v težjem položaju, kot sem jaz. Očitno je, da so v ZDA še zmeraj vplivne sile, ki nasprotujejo zboljšanju odnosov med našima dvema državama in popuščenju mednarodne napetosti.«

Hruščev je dalje dejal, da je v ameriških listih bral mnogo poročila o svojem obisku v ZDA in da so bila številna poročila napisana v prijateljskem duhu, da pa to ni bil zmeraj primer. »Toda dobro je, da je večina novinarjev, s katerimi sem prišel v stik, skušala v največji meri biti objektivna pri pisanju o mojem obisku v ZDA.«

O svojih pogovorih v Camp Davidu s predsednikom Eisenhowerjem je Hruščev dejal, da so bili prijatelji. »Našli smo marsikaj skupnega — je nadaljeval — v najinim pojmovanju potrebe po zboljšanju odnosov med našima dvema državama.« Hruščev je pripomnil: »Ni lahko napredovati ob vsem tistem, kar se je nakopičilo v teh letih hladne vojne.«

Hruščev je dalje dejal, da so njegovi sestanki z zastopniki poslovnih ljudi pokazali, da obstajajo mnogi skupni interesi po pozitivni odnosi in stikov, ki so lahko ugodni za obe državi. »Hkrati bo to nudilo možnost, da proučimo pota in sredstva, da bi se vojaška proizvodnja spremenila v civilno proizvodnjo.«

Hruščev je nato našel nekaj vtisov, ki jih je dobil med svojim popotovanjem po ZDA. »Govoril vam bom kot človek, ki se je obogatil z vsem tistim, kar je videl in slišal v vaši veliki državi,« je nadaljeval. Pripomnil je, da lahko, ne glede na razlike v

načinu življenja med obema državama, obe sodelujeta na mednarodnem poprišču in obojestransko korist. »Navsezadnje — je dejal sovjetski premier — smo imeli dobre odnose, ko smo se borili proti skupnemu sovražniku, in ni ovir, da se ne bi to sodelovanje obnovilo v našem skupnem boju za mir.«

Na vprašanje, če se je stališče ZSSR glede Berlina spremenilo po razgovorih s predsednikom Eisenhowerjem, je Hruščev odgovoril, da je to zelo zapleteno vprašanje, na katerega ni lahko odgovoriti. Pripomnil je: »Midva s predsednikom Eisenhowerjem sva izmenjala gladišča o berlinskem vprašanju in sva ugotovila marsikaj skupnega. Mislim, da vam bo ta odgovor zadostoval.«

Kreisky o odnosih z Jugoslavijo

DUNAJ, 27. septembra (Tanjug). Avstrijski minister za zunanje zadeve Bruno Kreisky je izrazil danes željo svoje vlade, da bi bila dosežena obojestranska sprejemljiva rešitev glede položaja jugoslovanske manjšine v Avstriji.

Kreisky se je danes vrnil iz New Yorka na Dunaj in ob tej priložnosti v intervjuju z avstrijsko časopisno agencijo dejal, da je med bivanjem na sedežu OZN vodil razgovore z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Kočo Popovićem. »Jaz sem tudi v razgovorih z drugimi delegati zastopal stališče, da tisto, kar mi zahtevamo za našo manjšino v drugih državah, mora veljati tudi za manjšino pri nas,« je odgovoril Kreisky na vprašanje, kaj lahko pove o srečanju in razgovorih s šefom jugoslovanske delegacije. »Mi smo za to, da se z manjšinami, kjer koli še živijo na svetu, lepo ravna. Tudi z Jugoslavijo — je nadaljeval Kreisky — bi Avstrija rada na sprejemljiv način urenila želje, ki zadevajo manjšino pri nas.«

Avstrijski zunanji minister je pripomnil, da Avstrija z druge strani želi pogajanja o avstrijski imetju v Jugoslaviji in da bi ta pripeljala do pozitivne rešitve.

Kreisky je pred Generalno skupščino OZN sprožil vprašanje avstrijske manjšine na Južnem Tirolskem.

Drugo vprašanje se je nanašalo na možnost povečanja trgovine med ZDA in ZSSR. »Mi smo pripravljeni razvijati trgovino z vami — je dejal sovjetski premier, da kupujemo tisto, kar mi potrebujemo, in da vam prodajamo tisto, kar vi potrebujete.«

Na vprašanje, če je sestanek na najvišji ravni zdaj zagotovljen, je Hruščev odgovoril, da je za to potreben sporazum vseh prizadetih strani. »Zato ne morem reči, da je za to vse urejeno in da so bili storjeni vsi koraki. Sovjetska vlada in jaz mislim, da je dozorel čas za takšen sestanek. Kar zadeva kraj sestanka, je vseeno, kje bi bil. Pripravljen sem iti kamor koli, kjer želijo drugi, da bi bil skladen sestanek. Zeneva bi bil primeren kraj.«

Na vprašanje, ali misli, da je edina pot za rešitev nemškega vprašanja podpis mirovne pogodbe z Vzhodno in Zahodno Nemčijo, je Hruščev odgovoril: »Dokler ne obstaja združena Nemčija, sodimo, da je treba mirovno pogodbo podpisati z obema nemškima državama. Ne vidim nobene druge poti. Če imate kak drug predlog, ga poizkusite, toda jaz mislim, da ni druge poti do mira.«

Na vprašanje, če misli, da se je upanje na stalni mir v svetu okrepilo po njegovih pogovorih z Eisenhowerjem, je sovjetski premier odgovoril: »Nikoli me ni zapustilo upanje v tem pogledu. Prepričan sem, da je mir

mogoče zagotoviti, če se prizadejejo narodi trudijo v tem smislu. Po sestanku s predsednikom Eisenhowerjem se je moja upanje še okrepilo.«

Hruščevu so nato zastavili vprašanje, katero vprašanje meni, da je najbolj dozorelo za proučevanje na sestanku na najvišji ravni.

»Vsa vprašanja, ki so se doslej pojavila v zvezi s hladnim podnebjem v naših odnosih z ZDA, lahko obravnavamo na taki konferenci, da bi ogreli vzdušje in zboljšali odnose med našima dvema državama.«

Govorec o pripravljenosti Sovjetske zveze, da na svoje ozemlje sprejme tuje opazovalce zaradi nadzorstva nad izvajanjem sporazuma o razorožitvi, je sovjetski premier najprej opozoril na svoj govor pred Generalno skupščino OZN, nato pa dejal, da meni, da mora v procesu razorožitve vsako fazo spremljati razvoj inspekcije in nadzorstva. »Ko bo razorožitev postala splošna — je pripomnil — bodo opazovalci vsekakor mogli zagotoviti popolno nadzorstvo nad izvajanjem sporazuma.«

Tiskovna konferenca premiera Hruščeva je trajala eno uro. Ko je Hruščev sporočil, da je konferenca končana, je bilo pred njim še mnogo listkov z napisanimi vprašanji.

Ko je končal konferenco, je Hruščev pozval ameriški tisk, naj da svoj prispevek za zboljšanje odnosov med obema državama ter za mir med njima in v vsem svetu.

ZADNJI DAN V CAMP DAVIDU

(Nadaljevanje s 1. strani)

dogovora z našimi zavezniki,« je dejal Hagerty.

Neki novinar je hotel dobiti določnejša pojasnila o berlinskem vprašanju. Zanimal se je, če sta predsednik Eisenhower in premier Hruščev sklenila ponovno obravnavati Berlin, ker v Camp Davidu ni bil dosežen noben napredek, ali zato, ker je

bil dosežen napredek, ki ga želite izkoristiti. »Mislim — je odgovoril Hagerty — da lahko rečete, da je bil dosežen določen napredek o tem. Mislim, da tudi sporočilo to pravi.«

James Hagerty ni hotel povedati podrobnosti o pogovorih. »Obvestil je novinarje, da bo predsednik Eisenhower prihodnji teden sklical tiskovno konferenco pred četrtim.«

40.000 prostovoljnih ur

Sola v Ilirski Bistrici - simbolijskih napredov

Ko so letošnjo pomlad občinski ljudski odbori sestavljali proračune in želeli vnesti vanje tudi izdatke za nujne gospodarske investicije, so se zaradi pomanjkanja denarja morali odrediti marsikateri, sicer zelo potrebni

ni gradnji. Tedaj so jim prišle na pomoč gospodarske organizacije, ki so objavile, da sredstva iz skladov, s katerimi lahko prosto razpolagajo. Te objave so bile plod uvidenosti delavskih svetov, kjer se je povečal čut odgovornosti za dogajanja v občini.

V Ilirski Bistrici, kjer so največja podjetja »Lesonit«, »Topol«, »Zadružnik« in »Transport«, so objube držali. Gospodarske organizacije so finansirale ureditev Volkovega drevoreda, ki pečuje s postaje v mesto. Prav sedaj nameščajo v njem tudi fluorešcentno razsvetljavo. Drug objekt je dom Partizana, ki ga adaptirajo. V njem bodo dobile prostore številne organizacije, ki so sedaj brez strehe ali životarije v slabih prostorih. Okrog šole pa se je prebivalstvo dobesedno strnilo, čeprav je še ni. Za sedaj je to samo velik kup opeke, ki se iz dneva v dan veča in bo že letos začel rasti v steno. Popolna, sodobno opremljena osemletka bo stala okrog 16 milijonov dinarjev, toda ker je Ilirskobistričanom šola potrebna kot lačnemu kruhu, se niso ustrašili cene. Tako med kolektivi kot prebivalci se je začelo pravo tekmovalstvo. Kdor ima samo denar, da v denarju, kmetje so obljubili brezplačne prevoze in les, mnogi pa se pripravljajo za prostovoljno delo. Ko bo čez dve leti šola zgrajena, bo to praznik za vso občino.

Občina je dala letos tudi 15 milijonov dinarjev za nadaljnjo gradnjo brkinske ceste, ki sega sedaj že do šole v Prelogah in jo bodo speljali tudi do Pregarij.

S prostovoljnimi delom, prispevom občine in delom sprostev, ki so bila zbrana v občini iz vodnega prispevka, pa so Čelju zgradili vodovod. Več manjših del so občani opravili prostovoljno, predvsem z delom v počastitvi 40-letnice KPJ. Doslej so opravili okrog 40.000 ur prostovoljnega dela. Pri prostovoljnem delu pomagajo tudi člani garniziona JLA v Ilirski Bistrici. Naj omenimo le ceste, iz Velikega brda na glavno cesto Reka-Ilirska Bistrica, ki je do polovice, to je v dolžini 2 km že gotova, druga polovica pa je v glavnem izkopana.

F. M.

Velika proslava v Kragujevcu

(Nadaljevanje s 1. strani)

stano večal. Leta 1955 je znašal 24 milijard dinarjev, 1957 — 33 milijard, letos pa bo znašal 38 milijard dinarjev. Ustanovili so večje število podjetij z lastnimi sredstvi in močmi. Največjo rekonstrukcijo so izvedli v »Crveni zastavi«, ki ima kapaciteto za proizvodnjo 4000 delavcev, izdelovalca pa gradijo novo veliko tovarno avtomobilov, ki bo zaposlila 4000 delavcev, proizvajala pa bo 32.000 avtomobilov letno.

Nato je, spremljan z navdušenimi pozdravi in vzkliki Zvezi komunistov in tovariš Titu, govoril Petar Stambolić. Večilo svojega govora je posvetil zgodovini naše Partije v 40 letih njenega delovanja.

Nato je govoril o velikem gospodarskem razvoju na vseh

področjih, posebej pa je omenil uspehe naše politike v kmetijstvu. Omenil je izboljšanje položaja kmečkega prebivalstva nasproti ter s konkretnimi številkami podprl svoja izjavanja.

Ko je govoril o pravicah naših delovnih ljudi v samoupravnih organih, je omenil, da s 70% narodnega dohodka razpolagajo lokalni organi in gospodarske organizacije v komuni. Občine same usmerjajo in zagotavljajo razvoj gospodarstva, imajo svojo materialno osnovo, sprejemajo svoje družbene plane, svobodno razpolagajo s svojimi dohodki, urejajo vprašanja prosvete, sone politike, zdravstva itd. Ves sistem organizacije občin od zborov proizvajalcev do občinskih ljudskih odborov in občinskih zborov proizvajalcev, od delavskih svetov in podjetij do organov družbenega upravljanja, od številnih družbenih organizacij do Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije — vse to so organi, kjer so delovni ljudje, naši delavci, kmetje, inteligentna in mladina, to so oblike naše socialistične demokracije. To je največja sprememba, ki jo je dala naša revolucija upravi delovnih ljudi v uresničevanju svobode in demokracije.

Tovariš Stambolić je govoril tudi o birokratskih elementih, o pojavih samovolje in kršenju zakonitosti, ko ne spoštujemo in ne upoštevamo miselnosti delovnih ljudi, ter opozoril na nujnost boja za pravilno funkcioniranje našega sistema.

»Boj za socializem v naši državi,« je dejal tovariš Stambolić, »je povezan z zgodovino Komunistične partije. V vseh teh 40 letih je bila Partija na čelu boja in v vseh teh 40 letih se ni nikoli izneverila interesom delavskega razreda in naših narodov. Njej je naše ljudstvo dalo tisto, kar je ime-

metni pionirski park. Nadalje se je zahvalil kolektivom podjetij Sap-turist biroja in Karoserije v Ljubljani ter tovarni Iskra za njihovo pomoč. V imenu TNZ OLO Ljubljana pa je pozdravil zbrane major LM Andrej Sturm, ki je društvu zaželel nadaljnega uspešnega dela pri vzgoji mladih šoferjev.

Predsednik občine Ljubljana, Center dr. Stefan Šoba pa je, preden je prezezel trak pri vstopu v prometni park, čestital

Obležnica prvega šiptarskega partizanskega odreda

PRISTINA, 27. sept. Nekaj tisoč meščanov iz Gnjilane, Uroševca, Prištine in okoliških vasi se je danes zjutraj zbralo v kraju Ramljan na proslavo 17-letnice ustanovitve prvega šiptarskega partizanskega odreda »Zejnel Ajdini«. Na svečanem mitingu je govoril član Centralnega komiteja ZK Srbije Milija Kovačević.

Septembra leta 1942 — je dejal v začetku svojega govora tovariš Kovačević — ko so bile okupatorske sile najmočnejše, in ko sta besnela nasilje in ropanje po vseh krajih naše države, se je v tej vasi pod Šar planino zbralo dvajset šiptarskih rodoljubov, ki so položili prvo partizansko prisego. Po odloku pokrajinskega komiteja Zveze komunistov so ustanovili prvi kosovski odred, v katerem so bili znani komunisti, kot narodni heroj Fedil Hodža. Se isti teden so italijanski fašisti obušili udarno silo odreda. Na česti Prizren — Priština je padel italijanski kapetan in 10 vojakov.

Odred »Zejnel Ajdini« st je hitro pridobil simpatije tisocev državljanov Kosovsko-metohijske pokrajine in postal kovačnica bratstva in enotnosti med šiptarji, Srbi in Crnogorci. V nekaj mesecih se je tako pomnožil, da so iz njega formirali še en odred »Emin Duraku«. To je vplivalo, da se je narodno osvobodilno gibanje in revolucija

cija naglo razširila na vse kraje Kosova in Metohije. V zaključnem obdobju vojne sta imele Kosovo in Metohija nad 40.000 borcev.

Potem je tovariš Kovačević govoril o težavah v povojnem obdobju izgradnje socializma, medtem ko se danes Kosovo in Metohija lahko pohvalita z velikimi uspehi. V 15 letih so napravili mnogo več kot prej v 100 letih. Na Kosovu in Metohiji gradijo sedaj več kot 800 raznih šol za 150.000 učencev. V Treptu se je proizvodnja podvojila, v Kišnici pri Prištini pa odpirajo še eno Treptco — velik rudnik svinec in cinka.

Kongres Zveze geoloških društev

Budva, 27. sept. (Tanjug) V veliki dvorani »Mediterran« filma v Budvi se je danes začel III. kongres Zveze geoloških društev Jugoslavije. Navzočih je okrog 450 delegatov in predstavnikov geoloških društev Sovjetske zveze, Avstrije, in Francije.

Odgovor časopisu »Dolomiten«

DUNAJ, 27. sept. (Tanjug). »Slovenski vestnik« v Celovcu je objavil obširen članek, v katerem z več konkretnimi podatki o podrejenem položaju in pomanjkanju koroških Slovencev zavrača nedavne neutemeljene trditve glasila avstrijske manjšine v Južni Tirolski »Dolomiten«.

V nasprotju s tendencioznimi in propagandističnimi trditvami tega časopisa o zagotovljenih

Sestanek grških in jugoslovanskih gospodarstvenikov

Atene, 27. sept. (Tanjug) Po sporočilu atenske trgovinske in industrijske zbornice se je v Solunu sešel mešani odbor trgovinskih zbornic Jugoslavije in Grčije. Ob tej priložnosti se razpravljalo o trgovini in gospodarskih odnosih med obema državama ter o udeležbi Jugoslavije pri grškem petletnem planu. Po planirani seji je odbor nadaljeval delo po skupinah.

Delegacije v Peking

Peking, 27. sept. (Tanjug) Danes je prispela v Peking sovjetska državno-partijska delegacija na čelu s Suslovim. Delegacija se bo udeležila proslav ob 10-letnici LR Kitajske.

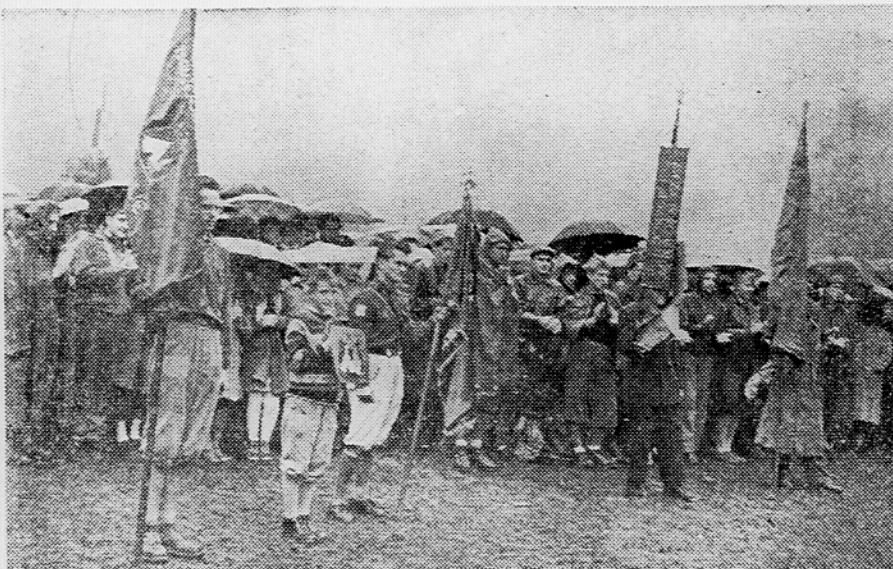
Delegacija so pozdravili premier Ču En Lai, predsednik stalnega odbora vseh kitajskih kongresov Ču Den, podpredsed-

pravicah koroških Slovencev navaja »Slovenski vestnik«, uredne avstrijske statistične podatke o sistematičnem procesu nasilnega pomanjkanja v stari habsburški monarhiji, ki se je nadaljeval v prvi in drugi povojni republiki. Tako je bilo leta 1880 registriranih na ozemlju današnje Južne Koroške nad 80.000 Slovencev, leta 1900 jih je bilo 75.000, leta 1934 še 28.700 in leta 1951 samo 22.534.

»Slovenski vestnik« opozarja, da Avstrija še doslej ni izpolnila vseh določb 7. člena o zaščiti manjšinskih pravic, ki jih je prevzela s podpisom državne pogodbe leta 1955. Časopis tudi opozarja, da ima avstrijska manjšina v Južni Tirolski popolno svobodo dejavnosti, lastne zastopnike v organih oblasti in enakopravnost materinskega z italijanskim jezikom v državnih ustanovah in raznih organizacijah.

V Peking je prišlo tudi več drugih delegacij, ki se bodo udeležile velikih proslav ob 10-letnici LR Kitajske.

Prispelo so že delegacije LR Vietnam, ki jo vodi Ho Si Minh, državna in partijska delegacija CSR z Novotnyem na čelu, delegacija Madžarske (Dobry), Romunije (Bodnarus), Bolgarije (Ganev), Albanije (Sehu), Poljske (Zawadzki), Mongolije (Cedenbal). Prišle so tudi delegacije komunističnih partij nekaterih zahodnoevropskih držav ter številnih delavskih gibanj iz Azije. V Peking je tudi prišlo več delegacij in manjših skupin, ki jih sestavljajo pretežno osebnosti iz kulturnih krogov iz drugih držav.

Kljub slabemu vremenu je bilo na zborovanju v dolini Završnice slavnostno vzdušje. Zbral se je mladi rod.

Major LM Andrej Sturm govori ob otvoritvi pionirskega prometnega parka

Pionirski prometni park odprt

Ljubljana, 27. septembra. Danes je bila ob Gospodarskem razstavišču svečana otvoritev prvega pionirskega prometnega parka v Jugoslaviji. Močan dež je grozil, da bo onemogočil prireditve, vendar se je vreme ob pričetku prireditve nekoliko izboljšalo, tako da je prireditve potekala nemoteno.

Pred svečano otvoritvijo pionirskega prometnega parka je odpejala vrsta pionirskih avtomobilov in drugih motoriziranih članov Avto-moto društva ter prometnikov skozi središče mesta in nazaj k gospodarskemu razstavišču, kjer je bila nato svečana otvoritev prometnega parka.

Najprej je govoril podpredsednik Avto-moto društva »Ljubljana« Zoran Lapajne. Opisal je pomen prometnega parka in delo cestnoprometne komisije Avto-moto društva »Ljubljana«, ki je na pobudo prometnega odbora TNZ OLO Ljubljana in pod pokroviteljstvom predsednika občine Ljubljana Center dr. Stefana Šobe zgradilo pro-

metni pionirski park. Nadalje se je zahvalil kolektivom podjetij Sap-turist biroja in Karoserije v Ljubljani ter tovarni Iskra za njihovo pomoč. V imenu TNZ OLO Ljubljana pa je pozdravil zbrane major LM Andrej Sturm, ki je društvu zaželel nadaljnega uspešnega dela pri vzgoji mladih šoferjev.

Predsednik občine Ljubljana, Center dr. Stefan Šoba pa je, preden je prezezel trak pri vstopu v prometni park, čestital

organizatorjem prometnega parka Avto-moto društva Ljubljana in vsem, ki so sodelovali pri uresničitvi te zamisli, pri čemer je izrazil upanje, da bodo temu zgledu sledila tudi ostala mesta. Pionirjem pa je zaželel, da bi v prometnem parku našli primerno razvedrilo in se ob tem mnogo koristnega naučili. Po svečani otvoritvi so pionirji-šoferji pričeli praktično vožnjo v prometnem parku, čestital

—frš

DELO

IZHAJA VSAK DAN

UREJUUJE GA UREDNIŠKI ODBOR

Uran Zakrjasek, Aleksander Javornik, Pavle Zrimšek, Rudi Vogrta (notranje-politično in gospodarsko področje) — Milan Šega, Cene Kranjc (kultura, znanost, politika) — Boštjan Zagar (dnevna redakcija) — Milan Starič (dopisništvo) — Bojan Ajdič (dubljanska rubrika) — Dušan Krtar (tiskovna služba) — Ivan Kranjc (zborni urednik) — Dušan Vrtovc (tehnični urednik)